

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

KASIM

1989

Sayı : 241

SAHİBİ :
TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :
ERDAL TÜT

MÜESSESE MÜDÜRÜ :
ORHAN BALABAN

YAZI KURULU :
BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

DERGİ ADRESİ :
TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel : 133 38 24
Fax : 133 68 09

ABONE :
Yurtiçi, 6 aylık 9.000.-TL.
Yıllık 18.000.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 20.000.-TL.
Yıllık 40.000.-TL.

FOTOĞRAFLAR :
NİHAT ÜSTÜN

DEMİRCİOĞLU MATBAACILIK
TÜRK-İŞ PASAJI NO: 2
KIZILAY-ANKARA
TEL : 134 14 71

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

BASKI TARİHİ : 11.12.1989

İçindekiler

1	SUNUŞ
2	TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANLARI
10	TÜRK-İŞ'İN TARİHÇESİ
16	TÜRK-İŞ ÜYESİ SENDİKALAR
32	KİT'LERİN ÖZELLEŞTİRİLMESİ
34	KÖTÜ İDAREYE HAKLI TEPKİ
36	SİYASAL VE EKONOMİK ÖRGÜTLENMELER
37	KÖŞEMDEN
38	KOOPERATİFÇİLİK EĞİTİMİ
39	SOSYAL GÜVENLİK

SUNUŞ

Kuruluş tarihimiz olan 31 Temmuz 1952'den bu yana 37 yılı geride bırakan TÜRK-İŞ, 38'nci yaşına girmiş bulunuyor.

TÜRK-İŞ, bu süre zarfında Türk İşçisinin içte ve dışta yegane temsilcisi ve tek güven kaynağı olma özelliği yanında, diğer çalışanlarla dar gelirlilerin sorunlarına da sahip çıkarak, çözümünü için büyük çaba göstermiştir.

Bu itibarla işçinin hizmetinde geçen yıllar boyunca birçok badirelerle karşılaşan Konfederasyonumuz, ülke sorunlarını herşeyden önde tutarak özellikle "Yasaksız ve Sağlıklı Demokrasinin Yerleşmesi" için gerekli direnişlerin öncüsü olmuştur.

Ülkemizde çağdaş sendikal hak ve özgürlüklerin egemen olması amacıyla verdiği uzun uğraşların sonunda, çağdaş yasaların çıkmasında en büyük pay sahibi TÜRK-İŞ, 1980 sonrası peşpeşe yürürlüğe giren Anayasa ve diğer yasalarla bu hakların kısıtlanması üzerine, meşru zeminlerde başlattığı mücadeleyi sürdürmektedir.

TÜRK-İŞ, bu çabalarındaki en büyük gücü, işçilerden ve 1 milyon 800 bin işçiyi temsil eden Konfederasyonumuz üyesi sendikalarımızdan almaktadır.

Özellikle 1986 - 1989 arası, TÜRK-İŞ'in önderliği ve sendikalarımızın etrafında bütünleşen işçilerin ortaya koydukları yurt çapındaki direnişler, işçilerimizin ve sendikalarımızın birlikteliği açısından unutulmayacak derecede olumlu izler bırakmıştır. Bu döneme ait çalışmalar, raporlarımızda ve eklerinde en geniş şekliyle Genel Kurulumuz için hazırlanmıştır.

Dergimizin bu sayısında ise, TÜRK-İŞ'in 37 yılı geride kalan onurlu geçmişiyle ilgili tarihçesini Konfederasyon yönetiminde hizmet veren sendikacıları ve üye sendikalarımızla bu sendikalarımızın son genel kurullarına ait özet bilgileri bulacaksınız.

İdrak etmekte olduğumuz 15'nci Genel Kurulumuzun özenlen "Yasaksız Demokrasi" ve "Özgür Sendikacılık" yolunda olumlu kararlar alacağına olan inancımızı tekrarlar, saygılar sunarız.

TÜRK-İŞ
YÖNETİM KURULU

ÖMER AKÇAKANAT

(7.4.1952 - 8.9.1952)

BAŞKANLARI

İSMAİL İNAN
(9.9.1952 - 10.8.1953)

NACİ KURT
(11.8.1953 - 14.5.1954)

BAŞKANLARI

NURİ BEŞER
(21.6.1957 - 13.6.1960)

SEYFİ DEMİRSOY

(21.11.1960 - 14.1.1974)

BAŞKANLARI

HALİL TUNÇ
(31.1.1974 - 22.4.1979)

İBRAHİM DENİZCİ

(22.4.1979 - 28.5.1982)

BAŞKANLARI

ŞEVKET YILMAZ
(28.5.1982 - Görevi sürüyor.)

ÜLKEMİZDEKİ İŞÇİ HAREKETİ VE TÜRK-İŞ'İN TARİHÇESİ..

- 1871'de Ameleperver Cemiyetini kuran işçiler,
ilk grevi 1872'de gerçekleştirdiler.

Ülkemizin, örgütlü en büyük sivil gücü olan Türk işçileri-
nin yegane temsilcisi Türk-İş, bugünkü üstün düzeyine gelin-
ceye kadar, yıllar boyunca yılmaz bir mücadele vermiştir.

TÜRK-İŞ, yesi olsun olmasın, sadece işçilerin değil aynı
zamanda tüm çalışanlarla, emekli dul yetim ve diğer dar ve sabit
gelirliilerin sorunlarını czmeye çalışan, ve bu çabasını her za-
man ortaya koyan bir kuruluştur. Ve Türk-İş herşeyden önce,
sağlıklı bir demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla ülkemizde
egemen olmasının mücadelesini yapmakla da, ülke sorunlarını
herşeyin üstünde tutmasını bilmiş bir işçi örgütü olduğunu sa-
yısız örneklerle ispatlamıştır.

Bugün TÜRK-İŞ'in onurla temsil ettiği Türk işçi Hareketi-
nin, yüz yılı aşkın bir tarihi vardır.

TÜRK-İŞ'in kurulduğu 1952 yılından önceki sendikalaş-
ma hareketleri ve işçi haklarını şöylece özetlemek mümkündür:

ÖRGÜTLENME VE İLK GREV

1860'ların sonuna doğru, özellikle savaşı endüstrisi, tek-
stil, gıda, kağıt ve matbaacılık işkollarında örgütlenmeye çalışan
işçiler, 1871 yılında Ameleperver Cemiyetini kurmuşlardır.

Türkiye'de ilk grev hareketleri de bu yıllara rastlar.

Ne var ki, işçiler, 1872 yılında başlattıkları bu grevlerde,
cretlerini arttırmada ve iş şartlarını geliştirmede önemli bir ba-
şarı sağlayamadılar.

Bu dönemde, ikinci büyük işçi örgütünü 1895 yılında Top-
hane Fabrikaları işçileri kurdular.

Yine aynı tarihlerde, "Amele Yardımlaşma Cemiyetleri" ku-
rılmaktaydı.

1908'de Meşrutiyetin ilanı Türk tarihinde önemli bir d-
nem noktasıdır ve bu yılın yaz ayları, çeşitli grev hareketlerine
tanık oldu.

1908 ve onu izleyen yıllarda, hükümetler işçi hareketini
baskı altına almak istiyor, işçiler de bu baskıya göğüs germe-
ye çalışıyorlardı. 1911'de başlayan Balkan Savaşı ise, işçi ha-
reketinin gelişmesini engelledi.

Savaş sonrası İstanbul'da toplanan işçi liderleri, sendika-
ları 20 işkolunda birleştirmeye karar verdiler. Böylece batılı an-
lamda ilk örgütlenme çalışmaları başlıyordu.

Bunu takiben (1922), örgütlenmeye devam eden işçi ku-
ruluşlarından 16'sı birleşmek için ilk denemeye giriştiler de,
işçilerin birlik ve beraberlik içinde hareket etmesini istemeyen
gçler, bu girişimi engellediler.

1927 yılında, Hükümet, sosyal ve siyasal kuruluşları de-
netimi altına almıştı. İşçilerin toplu olarak hareket etmelerini
engellemek için mevcut endüstriyel kurumlar, yurdun çeşitli il-
lerine dağıtıldı. Bu yüzden işçi hareketinin gelişmesi önemli bir
darbe daha yedi. Hkmetçe 1915 yılında İzmir'de bir "İşçi
ve Esnaf Birliği" kurduruldu. Gerçek bir işçi kuruluşu olma-
yan bu örgüte işçiler ilgi göstermediler.

O dönemde yürürlükte bulunan 1924 Anayasasına göre,
Cemiyet kurulabiliyordu. Ancak işçilerin sendika kurmaları ya-
saktı. Cemiyet kurmak hakkında yararlanılarak kurulan veya
doğrudan hükümet tarafından kurdurulan sendikal teşkilatlan-
mada ise, başarı sağlanamıyordu.

İLK İŞ YASASI

1936 yılında kabul edilen 3008 Sayılı İş Yasası ise, her
türlü grevi yasakladı ve grev yapanlar için ck ağır cezai h-
kmler getirildi.

1936-1950 yılları arasında, genel olarak sosyal ve ekono-
mik haklarda fazla bir gelişme sağlanamadı. Yasalarda belirle-
nen bazı haklar da, İkinci Dünya Savaşı sırasında uygulama-
dan kaldırılmasa bile, fiilen işlerlik kazanamadı. 1946 öncesinde
işçiler, üretici, seçmen ve tüketicisi olarak güçlerini örgütlü bir
biçimde sergileyemedikleri için, çalışma koşullarında istenen
gelişme sağlanamadı ve hiçbir yeni hak da elde edilemedi.

Öte yandan, 3008 Sayılı İş Yasası asgari ücretin belirlen-
mesinde işçilerin de söz sahibi olmasını öngörmüş ise de, bu
hüküm 1951 yılına kadar işletilmedi. Eşit işe eşit ücret ilkesi
31 Ocak 1952 tarihinde kabul edilen 5518 sayılı Yasa ile ger-
çekleştirildi. Bazı yasal düzenleme ile Türkiye, 1936 yılında ye-
si olduğu ILO'nun kurallarına uymaya çalıştı.

ZOR YILLAR

Her ne kadar 3008 Sayılı İş Yasası ile haftalık çalışma süresi 48 saat olarak belirlendiyse de, İkinci Dünya Savaşı nedeniyle bu süre hükümet tarafından askıya alındı ve uygulanmadı.

1936 yılında kabul edilen ilk İş Yasasının işçiler yararına getirdiği bazı temel hükümler, işçilerin o dönemde sürdürdüğü mücadelenin izlerini taşımaktadır.

Toplu olarak işçi çıkarma durumunda konunun, Çalışma Bakanlığına 1 ay önceden haber verilmesi zorunluluğu bile, o yıllarda önemli bir güvence sayılıyordu.

1936-1950 dönemine bir bütün olarak bakıldığında işçilere yasalarla bazı haklar tanınmasına rağmen, işverenlerin keyfi uygulamalarının devam ettiği, iş güvencesi haklarının işleme- diği, teşkilatlanmada önemli gelişmelerin kaydedilmediği açıkça görülmektedir.

Bir yandan sendikaların çok güçsüz olması, öte yandan hükümetin işverenleri daha çok koruması, o dönemin işçi aleyhine olan bir başka özelliğidir. Ayrıca işçiler henüz seçmen olarak gücünü de ispatlayacak bilince erişememişti. 1946'da başlayan çok partili demokratik hayat ise, henüz kendini tam olarak kabul ettirememiştir.

Türkiye'de 1936-1947 döneminde, toplu iş sözleşmesi yapılamıyordu. İşçilerin ücret artırımına ilişkin hükümlerinden doğacak uyuşmazlıklar ise, Yüksek Hakem kurulu tarafından kesin olarak karara bağlanıyordu. 1947 yılında işçilere tanınan toplu iş sözleşmeleri hakkı ise, grev yasak olduğundan olumlu sonuç vermemiştir. Bu nedenle, 1936-1960 döneminde sağlanan işçi hakları büyük ölçüde yasa değişikliklerine dayanıyordu.

İŞÇİ SİGORTALARI KURUMU

Türkiye'de işçiler açısından iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık, analık, maluliyet, ihtiyarlık ve ölüm durumlarında gelir kayıplarının, telafisi ve doğan ek giderlerin karşılanması görevlerini üstlenecek kuruluşlar, ancak İkinci Dünya savaşı sonrasında gündeme geldi. 1945 yılında bu amaçla İşçi Sigortaları Kurumu kuruldu.

1947'de çıkarılan 5018 sayılı kanunla işçi ve işverenlere sendika kurma hakkı tanındı. Ancak yine de kanunla grev yasaklanmıştı. Sadece İş Kanununa göre işçi sayılanlara, sendikalara üye olmak hakkı tanınıyor. Devlete sendikalar üzerinde çok önemli denetim hakları veriyor, sendikalara siyasi faaliyeti yasaklıyordu.

Aynı yıllarda muhalefet partisi de işçinin karşısına "Grev Hakkı" vaadiyle çıkmış ve bir yandan tek parti döneminin ezikliği içinde bulunan, öbür yandan grev hakkı vaadini benimseyen işçi liderleri, büyük bir çoğunlukla bu fikri geliştirmeye çalışmışlardır.

BURSA TOPLANTISI VE TÜRK-İŞ'İN KURULUŞU

1950'den sonra, Türkiye'de işçi hareketini bir bütün olarak temsil edecek ulusal bir örgüt kurulması düşüncesi, çok geçmeden büyük bir ihtiyaç olarak ortaya çıktı.

O günlerde İstanbul'da yapılmakta olan Türkiye Tekstil ve Örmeye Sanayii İşçileri Sendikaları Federasyonu (TEKSİF) kongresine konuk olarak katılan sendika temsilcilerinin bir kısmı, 18 Şubat 1952'de İstanbul TEKSİF Merkezinde toplanmak suretiyle istişari mahiyette ilk tarihi toplantısını yapmıştı. Toplantıya, merkezi İstanbul'da bulunan TEKSİF-TOLEYİS ve Türkiye Taşit İşçileri Federasyonu (TİF) Ankara-İzmir-Bursa-Çukurova İşçi Sendikaları Birliği temsilcileri katılmışlardır.

Bu temsilciler, konfederasyon ana tüzüğünü hazırlamak üzere kendi aralarında 5 kişilik geçici İcra Komitesi seçmişlerdi.

Geçici İcra Komitesi Başkanlığına, Ömer Akçakanat (Ankara), Genel Sekreterliğine Şaban Yıldız (İstanbul), Saymanlığa Seyfi Demirsoy (İstanbul), Muhasipliğe Mehmet İnhanlı (İstanbul), Üyeliğe ise Adil Boğakaptan (İzmir) getirildiler.

Seçilen bu komite, hazırladığı Ana Tüzük Tasarısını tüm işçi kuruluşlarına göndermiş, Ana Tüzüğe son şeklini vermek, kurucuları ve üyeleri seçmek ve ilk genel kurul tarihi ile yerini belirtmek üzere 6 Nisan 1952 tarihinde Bursa'da bir toplantı yapılmasını kararlaştırmıştı.

Bursa'da 6 Nisan 1952 tarihinde yapılacak hazırlık toplantısına, İstanbul'dan TOLEYİS-TİF-TEKSİF Federasyonu, Ankara-İstanbul-İzmir-Bursa-Çukurova-Tarsus İşçi Sendikaları Birliği, Eskişehir, Sakarya Bölgesi İşçi Sendikaları Federasyonu, Karabük Demir Çelik Sanayii İşçileri Sendikası ile Zonguldak Maden İşçileri Sendikası davet edilmişti Zonguldak hariç, 28 temsilci delege Bursa'da yapılan toplantıya katılmıştır.

TÜRK-İŞ KURULUYOR

Bursa'da yapılan toplantıda varılan karar gereğince, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, 10 kurucu üyenin isimlerini taşıyan ve son şekli alan ANA TÜZÜK, 31 Temmuz 1952 günü Saat 15.00'de, Ankara Valiliğine verilmiş ve TÜRK-İŞ resmen kurulmuştu. Bu mutlu olaya, tüm basın gereken ilgiyi göstermişti.

Bu kuruluşu müteakip ilk genel kurul hazırlıklarına geçilmiş, Kongrenin 6 Eylül 1952 tarihinde İzmir'de yapılması kararlaştırılmıştı.

Yılların mücadelesiyle yoğrulan Türk-İş'in bugünlere gelebilmesi kolay olmamıştır. Herşeyden önce, Türk Sendikacılık Hareketinin büyümesi ve güçlenmesi, tamamen Türkiye'nin demokratik siyasal düzenine bağlı kalmıştır.

ÇAĞDAŞ YASALAR

Türk-İş'in ve Türk Sendikacılık hareketinin kendisinden bekleneni vermeye başlaması ise, yalnızca siyasal demokrasi-nin insanları özgür ve mutlu kılmak için yeterli olmadığı, sos-yal güvenlik ilkelerinin en geniş ölçüde gerçekleştirilmesi ge-rektiği anlayışının yurdumuzda yerleşmesinden sonra bu mut-luluğa ulaşabileceği ortaya çıkmıştır.

Devletimizin sosyal niteliğini ön plana çıkaran bu anlayı-şa, ekonomik yönden zayıf olan, başka bir ifade ile "çalışanlar" bakımından 24 Temmuz 1963'te gelinmiştir. Türk işçisi bu ta-rihte toplu sözleşme ve grev haklarını elde etmiş, belki de ilk kez yurdumuz sosyal adalete duyulan özleme kavuşmuştur.

Denilebilir ki, Türkiye'de gerçek anlamda sendikacılık 1963 yılında 274 ve 275 sayılı yasaların çıkmasıyla başlamıştır.

Kurulduğu andan itibaren büyük bir boşluğu dolduran TÜRK-İŞ, kısa zamanda varlığını kabul ettirdi. Gücünü gide-rek artırdı. Kısa zamanda sendika ve federasyonları bünyesinde toplamayı başardı. Sendika birlikleri yerine, işçilerin gücü TÜRK-İŞ'te bütünleşti.

1963 SONRASI GELİŞMELER

Toplu sözleşme ve grev haklarının demokratik özgür sen-dikacılık anlayışı içinde kullanılabilmesi ve yaygın bir örgütlen-meye gidilmesi, Türk-İş'in 1963'de başlayan çalışmalarının temelini oluştuyordu.

Bu tarihle birlikte, çalışanlara çağdaş temsil, işçi hak ve özgürlükleri, kavramının anlatılması ve grev hakkının nasıl kul-lanılacağına öğretilmesi, uzun yıllar eğitim çalışmalarının ağırlık noktasını teşkil etti.

Batı ülkelerinden getirilen sözleşme tasarımları Türkçeye çev-rilip, bünyeye uygun bazı değişikliklerle bağlı kuruluşlara gön-deriliyor, sendika yönetim kadroları bu deneyimleri yaşamış ül-kelere bilgi ve görgülerini arttırmak için gidiyorlardı.

1963'ün hemen sonrasında, Türk sendikacılık hareketi ilk toplu sözleşmelerini yapmaya başladı ve umulanın üzerinde bir başarı sağlandı.

Kamuoyu Türk-İş'i kısa bir süre sonra da yurt sorunları üzerinde ağırlığını hissettiren önemli bir kuruluş olarak görmeye başladı.

TÜRK-İŞ'e göre, sendikacılık hareketi ülkenin sorunların-dan kendisini soyutlayamazdı. Sendikalar ülke yararına oldu-ğuna inandığı her konuda varlığını ve etkinliğini hissettirmeliydi.

İşçi hareketine ilgisiz kalan çevreler 60'lı yıllar biterken, tüm dikkatlerini bu noktaya çevirmişlerdi. Parlamentoda Türk-İş konuşuluyordu, siyasi partiler Türk-İş'e sempatik görünmenin gayreti içindeydi.

TARAFSIZLIK İLKESİ

TÜRK-İŞ ise, siyasi partilere karşı tam bir tarafsızlık için-de hareket etmeyi ilke edinerek, bunu tüzüğüne özellikle al-mıştı. "Partilerüstü Politika" olarak kamuoyunca bilinen bu il-ke, zaman zaman tartışmalara neden oluyordu.

Ancak, bu tarafsızlık ilkesinin Türk-İş ve Türk toplumuna neler kazandırdığı çok daha sonraki yıllarda meydana gelen po-litik gelişmeler sonucu anlaşılmış, ara rejimlerde bile Türk-İŞ bir bayrak gibi toplumdaki saygın yerini korumayı başarmıştır.

Bugün artık Türk-İş'in uğraşı, gerçek demokrasinin ku-rulmasına, toplumun mutluluğuna, sosyal adaleti yayacak ger-çek bir kalkınmanın sağlanmasına yöneliktir.

Türk sendikacılık hareketini en yüksek düzeyde temsil eden Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye'de et-kin bir güç olarak, kuruluş biçimi, yapısı ve yönetimiyle batılı anlamda sendikacılığı örnek almış ve özetle şu temel amaç ve ilkeleri benimsemiştir:

- Çalışmayı, toplumun temel değeri haline getirmek,
- Toplum yaşantısının sosyal adalet ilkelerine göre düzen-lenmesinde çalışmanın temel ölçü olarak ele alınmasını sağlamak,
- İşçilerin, yaptıkları işe uygun ve insanlık onuruna ya-raşır bir yaşantı düzeyine kavuşmalarına, elverişli ve adil bir ücret sağlamalarına çalışmak,
- Çalışanların geleceklerine güvenle bakmalarını sağla-yacak sosyal güvenlik sistemini geliştirmek ve ülke çapında ya-yılmasına çalışmak,
- Ulusal gelir artışlarından, işçinin adil biçimde yararlan-masını sağlamak, becerikli, güçlü ve yüksek verimli işgücü ya-ratmak,
- Türkiye'nin bağımsızlığının korunmasına ve kalkınma-sının gerçekleştirilmesine bütün gücüyle katılmak; sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde yardımcı olmak,

Bu amaç ve ilkelere göre Türk-İş'in temel görevi, işçilerin ekonomik, sosyal ve kültürel çıkarlarını korumak ve gelişt-irmektir.

Bununla birlikte, Türk-İş meslek çıkarları nedeniyle dolaylı olarak toplumsal sorunlara da yakın ilgi göstermektedir.

YÖNETİM KADROLARI

Türk-İş'in ilk Genel Başkanı, 7 Nisan 1952'de Geçici İcra Komitesi Başkanı Ömer Akçakanat'tır. Akçakanat ve arkadaş-larını geçmiş satırlarda belirtmiş bulunduk. Bu komitenin gö-revinin sona erdiği 9 Eylül 1952 tarihinde, Türk-İş Genel Baş-kanlığına İsmail İnan getirilmiş, Muammer Özerkan Genel Sek-reter, İsmail Aras da muhasip üye olarak görev almıştır.

İsmail İnan'ın başkanlığındaki bu hey'et, 11.8.1953 tarihinde değişmiş, Genel Başkanlığa Naci Kurt, Genel Sekreterliğe İsmail İnan, Muhasip üyeliğe de Ömer Ergün seçilmişlerdir.

Naci Kurt'un milletvekili seçilmesi nedeniyle 14.5.1954 tarihinden 20.6.1957 tarihine kadar, Türk-İş İcra Kurulu sadece Genel Sekreter ve Mali Sekreterle görevini sürdürmüştür. 21 Haziran 1957 tarihinde Türk-İş Genel Başkanlığına Nuri Beşer seçilirken, İsmail İnan Genel Sekreter, Ömer Ergün de Mali Sekreter görevinde yeniden kalmışlardır.

Bu arada İsmail İnan'ın milletvekili seçilmesi nedeniyle Genel Sekreterlik görevi önce Cemil Gider, sonra da Mehmet Ali Sarı tarafından sürdürülmüştür.

Nuri Beşer'in 13.6.1960 tarihinde Genel Başkanlıktan ayrılması üzerine, bu görev Başkan Vekillerinden Seyfi Demirsoy ve Celal Beyaz tarafından bir sonraki genel kurula kadar sürdürülmüştür.

21 Kasım 1960 da Türk-İş Genel Başkanlığına Seyfi Demirsoy, Genel Sekreterliğine Halil Tunç, Mali Sekreterliğine de Ömer Ergün seçildiler.

Demirsoy döneminde Yönetim Kurulu kararıyla Genel Sekreter Yardımcılığı ihdas edilerek, bu göreve Kaya Özdemir getirildi. 1960-1963 arasında Özdemir'in sürdürdüğü Genel Sekreter Yardımcılığı ihdas edilerek, bu göreve Kaya Özdemir getirildi. 1960-1963 arasında Özdemir'in sürdürdüğü Genel Sekreter Yardımcılığı, 1966'da Ankara'da yapılan 7. Genel Kurulda tüzükte yer aldı ve iki Genel Sekreter Yardımcılığı kadrosu kabul edildi. Demirsoy, Tunç ve Ergün yeniden seçilirken, bu görevlere de Selahattin Erkap ile Ethem Ezgü getirildiler.

Erzurum'da yapılan 8. Genel Kurulda (1970) Genel Sekreter Yardımcılıkları yerine Eğitim ve Teşkilatlanma Sekreterlikleri kurularak, İcra Kurulu üyeleri yeniden seçildiler Erkap Eğitim, Ezgü de Teşkilatlanma Sekreteri olarak hizmete devam ettiler.

Daha sonra Selahattin Erkap'ın yurt dışında bir görev alması üzerine, 1 Mart 1972 tarihinden itibaren Eğitim Sekreterliği görevine Kaya Özdemir getirildi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanlığında büyük başarı kazanan Seyfi Demirsoy, 14 Ocak 1974 tarihinde hayata gözlerini yumdu.

Bu acı olay üzerine, 31 Ocak 1974 günü toplanan Türk-İş Yönetim Kurulu Genel Başkanlığa Halil Tunç, u Tunç'tan boşalan Genel Sekreterliğe M. Sadık Şide'yi getirdi.

Tunç, Şide, Ezgü, Özdemir ve Ergün'den oluşan TÜRK-İŞ İcra Kurulu, Nisan 1979'da Ankara'da yapılan Genel Kurula kadar çalışmasını sürdürdü.

16 Nisan 1979'da yapılan 11. Genel Kurulda Halil Tunç ve Ethem Ezgü aday olmadıklarını bildirdiler. Bu genel kurulda Genel Başkanlığa İbrahim Denizcier, Genel Sekreterliğe M. Sadık Şide, Genel Mali Sekreterliğe Ömer Ergün, Genel Teşkilatlanma Sekreterliğine Orhan Erçelik, Genel Eğitim Sekreterliğine de Kaya Özdemir seçildiler.

TÜRK-İŞ • KASIM 1989

28 Mayıs 1982'de yapılan 12. Genel Kurulda Genel Başkanlığa İbrahim Denizcier ile Teşkilatlanma Sekreteri Orhan Erçelik aday olmadıklarını açıkladılar ve yapılan seçimlerde Genel Başkanlığa Şevket Yılmaz, Genel Sekreterliğe M. Sadık Şide, Genel Mali Sekreterliğe Ömer Ergün, Genel Eğitim Sekreterliğine Kaya Özdemir, Genel Teşkilatlanma Sekreterliğine de Yusuf Ziya Kara seçildiler.

İbrahim Denizcier, Tekgıda-İş Genel Başkanı iken, 14 Temmuz 1983'te vefat etti.

Türk-İş'in 13. Genel Kurulu, 21 Aralık 1983'te yapıldı. Genel Başkanlığa yeniden Şevket Yılmaz seçildi. 25 Aralık günü yapılan seçimlerde, Genel Sekreter M. Sadık Şide, Genel Mali Sekreter Ömer Ergün ve Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir yerlerini korudular. Genel Teşkilatlanma Sekreterliği görevine ise Orhan Balaban seçildi.

14. Genel Kurul 22-28 Aralık 1986'da toplandı. Bu Genel Kurulda yapılan seçimlerde, Şevket Yılmaz üçüncü kez Türk-İş Genel Başkanlığına getirildi. Konfederasyonun 14. Genel Kurulunda Genel Sekreterliğe Emin Kul, Genel Mali Sekreterliğe Çetin Göçer, Genel Eğitim Sekreterliğine Mustafa Başoğlu seçildi. Genel Teşkilatlanma Sekreteri Orhan Balaban ise, ikinci kez aynı göreve seçilmiş oldu. 13. Genel Kuruldan itibaren, Türk-İş İcra Kurulunun ismi Yönetim Kurulu şeklinde değiştirildi.

Türkiye'deki örgütlü işçi sayısı, gelişmiş batı toplumlarındaki işçi sayısının çok altındadır.

Buna karşı, sendikacılık hareketinin gücü, toplum içindeki taşıdığı önem ve işgal ettiği saygın yeri itibarıyla Türk Sendikacılığı bugün birçok ülkeye örnek teşkil edecek düzeydedir.

Ve 28 işkolunda 32 üye sendikayla bu sendikalara kayıtlı 1 milyon 800 bin işçiyi onurla temsil eden TÜRK-İŞ, bugünlerde 15. Genel Kurulunu idrak etmektedir.

60'lı yıllar ülkemizde modern anlamda sendikacılık hareketinin başlangıcı olarak nitelendirilmektedir. 1961 Anayasası genel olarak ülkemizde demokratikleşmenin gelişmesine katkıda bulunmuş, işçi hak ve özgürlükleri bakımından da bir ilerleme döneminin başlamasını sağlayan yasalar yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu yasaların yürürlüğe girmesi ve zaten yılların birikimiyle bu yasalara olan toplumsal talep, bu dönemde işçi hak ve özgürlükleri yönünde önemli atılımların gerçekleşmesine neden olmuştur.

1960-1980 döneminde sosyal politika alanında da önemli değişimler olmuştur. İşçilerin yönetim ve denetime katılmalarına imkân veren 440 sayılı Yasanın 1964 yılında yürürlüğe konulması, devlet memurlarının sendikalaşmasını güvence altına alan 624 sayılı Yasanın (1964) çıkması, sigorta sistemini bütünleştiren SSK Yasası, 1475 Sayılı İş Yasası önemli gelişmeler olarak sıralanabilir.

Bu dönemde imzalanan toplu sözleşmeler, çalışanlara ekonomik katkı yanında, iş güvenliği ve idari maddeler açısından da ileri haklar sağlanmıştır. Toplu iş sözleşmesinin uygulanmasını denetim altına alan, işverenin keyfi tasarrufunu önleyen "hak grevi" çalışma hayatındaki barışın sağlanmasında önemli bir etken olarak karşımıza çıkmıştır.

Ülkemizde sendika özgürlüğünü ve grev hakkını ilk defa çağdaş normlara uygun biçimde düzenleyen 1961 Anayasası 12 Mart hareketi ile bazı değişikliklere uğramıştır. Bu değişikliklerin en önemlilerinden biri, sendika özgürlüğünü kısıtlayan 46. maddedir. Söz konusu değişiklik ile sendika kurma ve sendikalaşma hakkı daha önce olduğu gibi çalışanlara değil, sadece işçilere tanınmıştır. Böylece memurların, sendikalara üye olmaları açıkça yasaklanmıştır.

1980 - 1983 DÖNEMİ

12 Eylül 1980 askeri müdahalesinden sonra, sendikal faaliyetlerin durdurulduğu ve serbest toplu pazarlık yerine mecburi tahkimin egemen olduğu bir dönem yaşanmıştır.

1980-1983 döneminde toplu iş sözleşmeleri, 2364 sayılı Yasa ile kurulan YHK eliyle yenilenmiş ve 1960-1980 dönemindeki sözleşmelerle elde edilmiş haklar, önemli ölçüde geri alınmıştır.

1982 yılında yürürlüğe konulan Anayasa ile 1983 yılında çıkarılan 2821 ve 2822 sayılı çalışma hayatıyla ilgili yasalar, sendikal haklarda ve toplu iş sözleşme kurumunda önemli sınırlamalar getirmiştir.

1961 Anayasası, işçiler için, toplu iş sözleşmesi ve grev hakkını "işverenlerle olan münasebetlerinde iktisadi ve sosyal durumlarını korumak ve düzeltmek amacıyla toplu sözleşme ve grev haklarına sahiptirler" ifadesiyle geniş biçimde düzenlemesine karşı, 1982 Anayasası bu tanıımı ve grev hakkını önemli ölçüde sınırlamıştır.

1982 Anayasası ile 1961 Anayasası ve 275 sayılı toplu sözleşme yasasında yer alan ve sözleşmelerin uygulanmasının denetlenmesini öngören "hak grevi" kaldırılmıştır.

1982 Anayasasının serbest toplu pazarlık hakkına getirdiği en önemli sınırlamalardan biri de YHK'nun kurumsallaşmış olmasıdır. Mecburi tahkim olarak nitelenen YHK'nın, grevin ertelendiği veya yasaklandığı durumlarda sözleşmelerde kesin kararı veren yegane merci olduğu, Anayasanın 54. maddesiyle hüküm altına alınmıştır.

1982 Anayasası ve bu çerçevede hazırlanan yasalar, Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO)nun sözleşme ve tavsiye kararlarına ters düşen yasak ve kısıtlamaları beraberinde getirmiştir.

2821 sayılı Sendikalar yasası da; Sendika kurabilme özgürlüğü yanında işçilerin, sendikalarına ait anatüzük ve yönetmeliklerini serbestçe düzenleme hakkı; sendika iş yönetimlerini serbestçe belirleme hakkı, işçilerin çalışmalarını ve iş programlarını özgürce belirleme hakkı açılarından antidemokratik kısıtlamalar getirmiştir.

AĞIRLAŞAN SORUNLAR

1983 sonrası hükümetlerin, işçileri ve sosyal adalet tedbirlerini dışlayan ekonomik politikası ve askeri yönetim döneminde gerçekleştirilen hukuksal yapıyı koruma çabaları, sorunları daha da ağırlaştırmıştır.

Böylece, TÜRK-İŞ'in 13. ve 14. Genel Kurullarında, bu haksız ve adaletsiz politikaların değişmesi ve çalışma hayatını düzenleyen yasak ve kısıtlamaların ortadan kaldırılması amacıyla izlenecek alternatif politikalar saptanmıştır.

Ağırlaşan sorunlar, yetkili organ kararları ışığında, önce görüşmeler yoluyla, daha sonra eylem kararlarının uygulanması ile çözümeğe çalışılmıştır.

TÜRK-İŞ, BM Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) nun, başta "sendika özgürlüğü ve sendika hakkının korunmasına" ilişkin 87, "toplular pazarlık hakkının korunmasına" ilişkin 98, kamu görevlilerinin sendikal hak ve özgürlüklerini güvenceye bağlayan 151 ve serbest toplu pazarlık hakkının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına ilişkin 154 sayılı sözleşmeleri olmak üzere, işçi hak ve özgürlüklerini düzenleyen ILO Sözleşme ve Tavsiye Kararları doğrultusunda görüş ve önerilerini hazırlamış ve değişik tarihlerde, TBMM Başkanlığına, Hükümete ve siyasi parti yetkililerine sunmuştur.

Bugün ülkemizdeki işçiler, "bireysel ve toplu iş hukuku" ve "sosyal güvenlik" alanında, ciddi çıkmazlarla karşı karşıyadır.

TÜRK-İŞ ne istiyor, TÜRK-İŞ'in amacı ve hedefi nedir? Şimdi de kısaca ona bakalım...

Herşeyden evvel TÜRK-İŞ, yurdumuzda çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla yerleştirilmesini istemektedir.

TÜRK-İŞ ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğunun ağır ekonomik ve sosyal sorunlarının çözülerek "sosyal adalet" ve "sosyal devlet" ilkelerine uygun bir düzenlemenin egemen olmasını savunmaktadır.

Ancak, siyasal iktidar, haklı talepleri görmemezlikten gelmekte, tüm uyarılara rağmen, bu yanlış ve tutarsız politikasını yürütmeğe devam etmektedir.

Zaman zaman siyasal iktidar tarafından yapılan "sözde iyileştirici" düzenlemeler, hiçbir çözüm getirmediği gibi, çalışma yaşamına ilişkin mevzuatın yasakçı ve antidemokratik karakteri hala ağır basmaktadır.

İnsanı dışlayan ve haksızlıkları yaygınlaştıran bu ekonomik ve sosyal politikaların değiştirilmesine dönük olarak, TÜRK-İŞ tarafından düzenlenen çeşitli kapalı salon ve açık hava toplantılarında onbinlerce işçi, reva görülen haksızlıkları protesto etmişlerdir.

TÜRK-İŞ'in önderliğinde yapılan eylemlere, kamuoyunun sıcak ilgisi ve desteği giderek artmış ve miting alanlarında işçilerin yanı sıra, çeşitli kesimlerden de katılımların olması, siyasi iktidarı telaşlandıran bir gelişme olarak dikkati çekmiştir.

1989 yılı baharında elde edilen önemli bir gelişme ise, kamu kesiminde yenilenecek sözleşmeler için TÜRK-İŞ bünyesinde bir Koordinasyon Kurulu oluşturulmasıdır. Bu kurul, kamu kesimi sözleşmelerinde ortaya çıkan uyuşmazlık sırasında, tüm sendikaların ve işçilerin, birlikte mücadele etmeleri zeminini sağlamıştır.

Kararlı, mücadeleci bir çalışma programı ile çalışmalarını sürdüren Komisyonun almış olduğu kararlara üye sendikalarımız tam olarak uymuş ve çok mükemmel bir dayanışma örneği sergilenmiştir.

Komisyon kararları doğrultusunda işçilerimiz sırayla toplu viziteye çıkma, yemek boykotu, işi yavaşlatma ve benzeri eylemlerle haklı isteklerini dile getirmiş ve bugüne kadar sağlanamayan bir başarı elde edilmiştir.

Bu kararlı mücadele karşısında, sendikaların haklı istekleri iktidarcı kabul edilmiş ve sözleşmeler bu çerçevede imzalanmıştır.

TÜRK-İŞ'in çalışmalarını, bu kadarla özetlemek mümkün değildir.

Genel Kurula sunulan çalışma raporunda 1987/1989 döneminde verilen mücadele ve yapılan çalışmalar ayrıntılı bir biçimde işlenmiştir.

Bu çalışmadaki temel hedefimiz, Türk işçi hareketinin tarihsel gelişiminin genel bir değerlendirmesini sunmaktır.

ULUSLARARASI KURULUŞLARLA İLİŞKİLER

ICFTU

Hür sendikacılık ilkelerini benimsemiş olan Türk-İş, 1960 yılından beri Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunun (ICFTU) üyesidir. Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, halen ICFTU İcra Kurulu üyesi bulunmaktadır. ICFTU, yaklaşık 87 Milyon üyeye sahip, en büyük uluslararası işçi üst örgütüdür.

ETUC

TÜRK-İŞ, 17 Nisan 1988 tarihinde, Avrupa Sendikaları Konfederasyonu (ETUC)'un İcra Kurulu kararıyla üyeliğe alınmış ve Mayıs ayındaki genel kurulunda, üyeliği onaylanmıştır. Türk-İş Genel Başkanı Yılmaz, 41 Milyon işçiyi temsil eden ETUC'un İcra Kurulu üyesidir.

APRO

APRO, ICFTU'nun Asya ve Pasifik bölge Teşkilatıdır. Türk-İş 1973 yılında APRO'ya üye olmuştur. Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz Teşkilatın Genel Başkan Yardımcısıdır.

TUAC

TÜRK-İŞ'in, ekonomik işbirliği ve Kalkınma Örgütü OECD nezdinde faaliyet gösteren sendikal Danışma Komitesine (TU-TÜRK-İŞ • KASIM 1989

AC) üyeliği 1965 yılında başlamıştır. TUAC nezdinde, Türk-İş'in iki oyla temsil hakkı bulunmaktadır.

ITS'LER

Öte yandan, Türk-İş bünyesindeki sendikalar da, kısacası ITS dediğimiz, kendi işkollarında kurulu uluslararası üst kuruluşlara üye bulunuyor ve bu suretle dünya sendikacılık hareketi içinde etkinlikle temsil ediliyorlar.

TÜRK-İŞ'İ YÖNETENLER

6 Eylül 1952 tarihindeki ilk kongrede ve bunu izleyen genel kurullarda, TÜRK-İŞ İcra Kuruluna seçilerek, bugüne kadar aşağıdaki sıralamaya göre görev yapan sendika liderleri şunlardır:

GENEL BAŞKANLAR:

Ömer AKÇAKANAT	7. 4.1952 — 8. 9.1952 (Vefat etti)
İsmail İNAN	9. 9.1952 — 10. 8.1953
Naci KURT	11. 8.1953 — 14. 5.1954
Nuri BEŞER	21. 6.1957 — 13. 6.1960
Seyfi DEMİRİSOY	21.11.1960 — 14. 1.1974 (Vefat etti)
Halil TUNÇ	31. 1.1974 — 22. 4.1979
İbrahim DENİZCİER	22. 4.1979 — 28. 5.1982 (Vefat etti)
Şevket YILMAZ	28. 5.1982 — Görevi sürüyor.

GENEL SEKRETERLER:

Şaban YILDIZ	7. 4.1952 — 8. 9.1952
Muammer ÖZERKAN	9. 9.1952 — 10. 8.1953
İsmail İNAN	11. 8.1953 — 8. 10.1957
Cemil GİDER	17.12.1957 — 15. 9.1958
M. Ali SARI	7.11.1958 — 13. 6.1960
İsmail ARAS	14. 6.1960 — 20.11.1960
Halil TUNÇ	21.11.1960 — 30. 1.1974
Sadık ŞİDE	31. 1.1974 — 28.12.1986
Emin KUL	28.12.1986 — Görevi sürüyor.

GENEL MALİ SEKRETERLER:

Seyfi DEMİRİSOY	7. 4.1952 — 8. 9.1952
İsmail ARAS	9. 9.1952 — 10. 8.1953
Ömer ERGÜN	28. 9.1953 — 28.12.1986
Çetin GÖÇER	28.12.1986 — Görevi sürüyor.

GENEL EĞİTİM SEKRETERLERİ:

Selahattin ERKAP	14. 3.1966 — 30.11.1970
Kaya ÖZDEMİR	1. 3.1972 — 28.12.1986
Mustafa BAŞOĞLU	28.12.1986 — Görevi sürüyor.

GENEL TEŞK. SEKRETERLERİ:

Ethem EZGÜ	14. 3.1966 — 22. 4.1979
Orhan ERÇELİK	22. 4.1979 — 28. 5.1982
Y. Ziya KARA	28. 5.1982 — 28.12.1983
Orhan BALABAN	28.12.1983 — Görevi sürüyor.

TARIM-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 01
KURULUŞ TARİHİ: 1961

12. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Sabri Özdeş Yeniden Seçildi

Türkiye Orman, Topraksu, Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası (TARIM-İŞ) 12 inci Genel Kurulu 11-12 Kasım 1989 tarihlerinde Ankara'da toplandı.

Genel Kurulu bir konuşmayla açan TARIM-İŞ Genel Başkanı **Sabri Özdeş**, işçilerin gücünü ancak çoğulcu demokratik yapı içinde gösterebileceklerine inandıklarını belirterek, sıkıntıların bu yolla aşılabileceğini söyledi.

Sabri Özdeş, bahar aylarında işçiler olarak ortaya konulan direniş hareketlerinde sendikasına üye işçilerin büyük bir dayanışma örneği verdiğini hatırlattı, sosyal ve ekonomik hakların elde edilmesi sırasında en önemli hedefin çoğulcu yasaksız bir demokrasi olduğunu belirtti.

SEÇİMLER:

Kongre çalışmaları ikinci gün yapılan seçimlerle sona erdi. Seçimlerde TARIM-İŞ Genel Başkanlığına yeniden **Sabri Özdeş** getirilirken, Genel Sekreterliğe **Mehmet Ceylan**, Genel Mali Sekreterliğe **Zeki Kutlu**, Genel Eğitim ve Araştırma Sekreterliğine **Mustafa Yaprak**, Genel Teşkilatlandırma ve Mevzuat Sekreterliğine **Yusuf Mabo** seçildiler.

T. MADEN-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 02
KURULUŞ TARİHİ: 1958

3. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Hasan H. Kayabaşı Getirildi

Türkiye Maden İşçileri Sendikası (T. MADEN-İŞ)'nin 3. Olağan Genel Kurulu 17-19 Kasım tarihlerinde Ankara'da toplandı.

Bu genel kurulda aday olmadığını açıklayan Sendika Genel Başkanı **Mustafa Orhan** yaptığı açış konuşmasında, ülkemizdeki sendikal sıkıntıları dile getirdi ve en başta anayasa olmak üzere ona bağlı antidemokratik yasalarda köklü değişiklikler yapılması gereğine işaret etti. İşçilere karşı olan bugünkü iktidarın en büyük iyiliğinin, bu yönetime karşı direniş yapan işçileri bir araya getirmek olduğunu vurgulayan **Mustafa Orhan**, "Ben yaptım oldu.." mantığı ile devlet idaresinin mümkün olamayacağına bir kere daha ortaya çıktığını sözlerine ekledi. **Orhan**, maden işkolundaki iki sendikanın birleşmesi için gösterdikleri gayretlerin bir sonuca ulaşamadığını, fakat bu çalışmanın sürdürülerek birleşmenin sağlanmasını istedi.

SEÇİMLER:

Yapılan seçimlerde, Genel Başkanlığa **H. Hüseyin Kayabaşı** getirilirken, **Nevzat Yavuz** Genel Başkan Yardımcısı, **Ekrem Sami** Genel Sekreter, **Mustafa Engin** Genel Mali Sekreter, **Orhan Şimşek** Genel Teşkilatlandırma Sekreteri, **İsmail Mengü** Genel Eğitim Sekreteri ve **Mahmut Peker** ise Toplu Sözleşme ve Mevzuat Sekreteri oldular.

G. MADEN-İŞ

İŞKOLU SIRA NO : 02
KURULUŞ TARİHİ : 1946

3. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Şemsi Denizer Tekrar Seçildi

Genel Maden İşçileri Sendikası (G. MADEN-İŞ)'nin 3. Olağan Genel Kurulu 16-19 Kasım tarihlerinde Zonguldak'ta yapıldı.

Toplantıyı bir konuşmayla açan Sendika Genel Başkanı **Şemsi Denizer**, işbaşına gelmiş ANAP hükümetlerinin işçiyi ve sendikaları güçsüz kılmak için her çareye başvurduğunu söyledi. G. Maden-İş Sendikası Genel Başkanı **Denizer**, yürürlükteki anti-demokratik yasaların sendikal çalışmaları kısıtlaması yanında, son çıkarılan grev tüzüğü'nün de işçilerin grev haklarına yeni bir darbe indirdiğini, yıllardır uygulanan haksız ve adaletsiz politikalar karşısında işçilerin ülke sorunlarına sahip çıkma mücadelesini sürdüreceğini bildirdi.

SEÇİMLER:

Genel Kurulda yapılan seçimlerde **Şemsi Denizer** yeniden Genel Başkanlığa getirildi. Genel Başkan Yardımcılıklarına **Şenol Yazıcıoğlu** ve **Selahattin Ataman**, Genel Sekreterliğe **Erdem Ercan**, Genel Mali Sekreterliğe **Hasan Yaman**, Genel Eğitim Sekreterliğine **Sabri Cebelik** ve Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine ise **Ali Akgün** seçildiler.

PETROL-İŞ

İŞKOLU SIRA NO : 03
KURULUŞ TARİHİ : 1950

20. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Münir Ceylan Tekrar Seçildi

Petrol-İş Sendikası'nın 20. nci Olağan Genel Kurulu 13-15 Ekim tarihlerinde İstanbul'da yapıldı. Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı **Münir Ceylan**, Genel Kurulu açış konuşmasında çeşitli iç ve dış konulara değinirken, özellikle sendikacılığımızın sorunları konusundaki görüşlerini dile getirdi.

Münir Ceylan bu konuşmasında, hür sendikacılık ilkelerinin işlerlik kazanması yolunda verdikleri mücadeleyi anlattı ve özellikle sendikasına ait yoğun grev hareketleri konusunda ayrıntılı bilgi vererek, bu grev ve direnişlerle birlikte tüm sendikaların 1989 baharında giriştikleri toplu direnişlerin olumlu sonuçlara ulaştığına dikkati çekti.

SEÇİMLER:

Genel Kurulda, **Münir Ceylan** yeniden Genel Başkan seçildi. **Hüseyin Doğdu** Genel Sekreter olurken, **Tekin Akın** Genel Mali Sekreter, **Mansur Burgucu** Genel Teşkilatlandırma Sekreteri, **Mustafa Çevdar** da Genel Yönetim Sekreterliğine seçildiler.

TEKGIDA-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 04
KURULUŞ TARİHİ: 1952

8. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Orhan Balta Yeniden Seçildi

Türkiye Tütün, Müskirat, Gıda ve Yardımcı İşçileri Sendikası (TEKGIDA-İŞ)'nin 8. Genel Kurulu 17-19 Kasım tarihlerinde İstanbul'da yapıldı.

Sendika Genel Başkanı **Orhan Balta**, toplantıyı açış konuşmasında, 12 Eylül'80 sonrası, işçilerin ve sendikaların anayasal haklarının adeta yargılanıp ellerinden alındığını ve kurulan hükümetlerin de işçinin karşısında bir tavır aldıklarını söyledi.

Demokrasiyi bütün kurallarıyla yerleştirme çabasının, bu dönemde sendikal mücadelenin özünü oluşturduğuna da temas eden **Orhan Balta**, sendikaların bağımsız olması gerektiğini savundu ve büyüyen sorunlar yanında sigara sanayimizin de sonu belirsiz bir ortama itildiğini hatırlattı.

SEÇİMLER:

Tekgıda-İş Genel Kurulunda **Orhan Balta** yeniden sendika Genel Başkanlığına seçilirken, **Hüseyin Karakoç** Genel Sekreter, **Abdurrahman Uzunyasa** Genel Mali Sekreter, **Yalçın Karayılan** Genel Eğitim Sekreteri ve **Z. Osman Rakıcı** ise Genel Teşkilatlandırma Sekreteri oldular.

ŞEKER-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 05
KURULUŞ TARİHİ: 1963

13. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Hikmet Alcan Tekrar Seçildi

Şeker-İş Sendikasının 13.ncü Olağan Genel Kurulu 2-5 Kasım tarihleri arasında Ankara'da yapıldı. Genel Kurulu bir konuşmayla açan Sendika Genel Başkanı **Hikmet Alcan**, ülkemizin içinde bulunduğu sosyo-ekonomik sorunlara ek olarak Türk Sendikacılığının da zor bir dönem yaşamakta olduğuna işaret etti.

Son yıllarda işçilerin toplu sözleşme ve grev haklarıyla sendikalarındaki seçme ve seçilme özgürlüklerinin kısıtlamalara tabi tutulduğuna işaret eden **Hikmet Alcan**, Türk-İş'in öncülüğünde girişilen eylemlere katıldıklarını ve bundan sonra da aynı şevk ve heyecanla katılacaklarını ifade etti.

SEÇİMLER:

Şeker-İş Genel Kurulunda **Hikmet Alcan** yeniden Genel Başkan seçilirken, Genel Sekreter **Ömer Çelik**, Genel Teşkilât ve Araştırma Sekreteri **Nazif Karaman** da yerlerini korudular. Seçimlerde, Genel Başkan Vekilliğine **Orhan Gözgeç**, Genel Mali Sekreterliğine ise, **Alaattin Aktaş** getirildi.

TEKSİF

İŞKOLU SIRA NO: 06
KURULUŞ TARİHİ: 1951

12. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Şevket Yılmaz Yeniden Seçildi

Türkiye Tekstil, Örmeye ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası (TEKSİF)'nin 12. Olağan Genel Kurul Toplantısı 3-5 Kasım tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Toplantıyı bir konuşmayla açan Türk-İş ve Teksif Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, önemli güncel iç ve dış sorunlara değindi. Türk Sendikacılığının son altı yılda maruz kaldığı sıkıntılarla birlikte işçilerin ve diğer dar gelirlielerin giderek yoksullaşmakta olduklarına dikkati çekti.

Yılmaz, temel yurt ve işçi sorunlarına çözüm getirici önerilerin cesitli tarihlerde ilgili makamlara ve hükümete verilmiş olduğunu, buna rağmen siyasal iktidarın du-yarsız kaldığını belirtti. Sağlıklı demokrasinin ülkemizde işlerlik kazanması yolunda TÜRK-İŞ ve üye sendikaların etkin bir mücadele sergilediğini de söyleyen **Şevket Yılmaz**, bundan sonra da açıklanan ilkeler doğrultusunda, birlik ve beraberlikle hareket edileceğini vurguladı.

SEÇİMLER:

Genel Kurulda, **Şevket Yılmaz** yeniden Teksif Genel Başkanlığına seçilirken, Genel Başkan Vekili **Sait Bürçün**, Genel Sekreter **Zeki Polat** ve Genel Mali Sekreter **İbrahim Yalçmoğlu** aynı görevlere tekrar getirildiler. Diğer Genel Başkan Vekilliğine ise, **İbrahim Vardar** seçildi.

DERİ-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 07
KURULUŞ TARİHİ: 1948

23. Genel Kurul

Yener Kaya Yeniden Genel Başkan

Türkiye Kundura Sanayii Deri ve Deriden Yapılan Her Türlü Eşya, Saraciye Yapımı ve Debagat, Kürkçülük, Tutkal Sanayii ve Bağırşak İşleme İşçileri Sendikası (DERİ-İŞ)'nin 23. Olağan Genel Kurulu, 18-19 Kasım tarihinde İstanbul'da yapıldı.

Toplantıyı bir konuşmayla açan Sendika Genel Başkanı **Yener Kaya**, mevcut grev yasaklarına ilaveten yürürlüğe konulan grev tüzüğüne, işçi haklarına yeni bir tecavüz anlamı taşıdığını söyledi.

Yener Kaya, tüm çalışanların sendikal örgütlenmeden yararlandırılmasını istedi ve hür sendikacılık önündeki engellerin kaldırılması lüzumuna işaretle KİT satışlarına bu şekilde müsaade etmeyeceklerini bildirdi. **Kaya**, sendikaların politikaya ağırlık koymalarının da kaçınılmaz olduğunu vurguladı.

SEÇİMLER:

Deri-İş Genel Kurulundaki seçimler sonunda, Genel Başkanlığa yeniden **Yener Kaya** getirildi. Oylamada, **Menzur Pekgüleç** Genel Başkan Vekili olurken, Genel Sekreterliğe **Selahattin Gökdemir**, Genel Mali Sekreterliğe **İbrahim Kızıltan** ve Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine ise **Mehmet Kılıçaslan** seçildiler.

AĞAÇ-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 08
KURULUŞ TARİHİ: 1949

11. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Güral Erçakır Yeniden Seçildi

Türkiye Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası (AĞAÇ-İŞ) 11 inci Olağan Genel Kurulu 4-5 Kasım tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan AĞAÇ-İŞ Genel Başkanı **Güral Erçakır** temel işçi sorunlarını ele alarak, hükümetin geniş işçi kitlesi ve onun yanında güçsüz kesimleri korumayarak daha da yolsul hale getirdiğini belirtti.

Erçakır, Enflasyona yenik düşen ücretlerin 5 yılda en az yüzde 55 gerilediğini, ülkedeki gelir dağılımı adaletsizliğinin giderek dar gelirli aleyhine geliştiğini ve aç olduğunu haykıran kitlelere karşı siyasi iktidarın duyarsız kaldığını sözlerine ekledi.

SEÇİMLER:

AĞAÇ-İŞ Sendikası Genel Kurulu ikinci gün süren seçimlerle sona erdi. Genel Başkanlığa **Güral Erçakır**'ın getirdiği kongrede Genel Sekreterliğe **Kazım Yıldırım**, Genel Mali Sekreterliğe **İbrahim, Fil**, Genel Eğitim Sekreterliğine **Hüseyin Özdemir**, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine **Hasan Nazlı**, Genel Araştırma ve Mevzuat Sekreterliğine **Mustafa Yılmaz** seçildiler.

BASIN-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 10
KURULUŞ TARİHİ: 1963

12. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Ali Ekber Güvenç Yeniden Seçildi

Türkiye Basın ve Yayın İşçileri Sendikası (BASIN-İŞ)'nin 12. Olağan Genel Kurulu 14-15 Ekim tarihinde Ankara'da toplandı.

Genel Kurulda bir konuşma yapan Sendika Genel Başkanı **Ali Ekber Güvenç**, örgütlenme önündeki engeller ve diğer yasal kısıtlamalar nedeniyle Türkiye'deki sendikaların gereken performans gösteremediklerini ve demokratik düzen içindeki gerekli yerlerini alamadıklarını söyledi. Güvenç, işçi örgütlerinin güçbirliği içinde mücadelelerini sürdürdüğü takdirde, hem demokrasinin sağlıklı hale geleceğini, hem de demokrasi kuralları içinde tüm sorunların istenilen biçimde çözüme kavuşturulabileceğini belirtti.

SEÇİMLER:

Basın-İş Genel Kurulunda, **Ali Ekber Güvenç** yeniden Genel Başkan olurken, Genel Başkan Vekilliklerine **Ahmet Samancı** ve **Yaşar Çelebi**, Genel Sekreterliğe **Zeynel Göbel**, Genel Sekreter Yardımcılığına **Ali Ergül**, Genel Mali Sekreterliğe **H. Hüseyin Aydoğan**, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine **Halil Kuzel**, Genel Eğitim Sekreterliğine **Yakup Akkaya** ve Genel Mevzuat Sekreterliğine ise **A. Ali Faki** getirildiler.

BASİSEN

İŞKOLU SIRA NO: 11
KURULUŞ TARİHİ: 1964

3. Genel Kurul

Metin Tiryakioğlu Yeniden Genel Başkan

Türkiye Banka Sigorta İşçileri Sendikası (BASİSEN) 3 üncü genel kurulu 18-19-20 Ağustos tarihlerinde İstanbul'da yapıldı.

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan BASİSEN Genel Başkanı **Metin Tiryakioğlu** ülke ve işçi sorunlarına değindi. Konuşmasında Demokrasi ve özgür sendikacılık konularına geniş yer veren **Tiryakioğlu** demirperde ülkelerinde bile özgür sendikacılık ilkelerinin tartışılabilirdiği bu dönemde, Türkiye'deki engellerin kaldırılmayışından duyulan üzüntüyü dile getirdi. Basisen Genel Başkanı **Tiryakioğlu**, sendikaların ülke ve işçi sorunları karşısında suskun kalamıyacağını hatırlatarak, hür sendikalarla bazı derneklerin birbirine karıştırılmaması gerektiğine işaret etti.

SEÇİMLER:

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde BASİSEN Genel Başkanlığına yeniden **Metin Tiryakioğlu** getirilirken, Genel Sekreterliğine **Onur Ökten**, Genel Mali Sekreterliğine **Mustafa Ketenci**, Genel Örgütlenme Sekreterliğine **Muhsin İyigün**, Genel Toplu Sözleşme Sekreterliğine **Mehmet Şanal**, Genel Eğitim ve Basın Sekreterliğine **Çihanser Keskin**, Genel Sekreter Yardımcılıklarına ise, **Sermet Dinçer**, **Fikri Akman** ve **Ali Mocan** seçildiler.

BASS

İŞKOLU SIRA NO: 11
KURULUŞ TARİHİ: 1972

11. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Taner Sonalp Tekrar Seçildi

Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası (BASS)'nın 11.nci Olağan Genel Kurulu 1-2 Temmuz tarihleri arasında Ankara'da yapıldı.

Genel Kurulda bir konuşma yapan Sendika Genel Başkanı **Taner Sonalp**, yıllar öncesine oranla Türkiye'deki sendikal haklarda büyük gerilemeler bulunduğuna dikkati çekti. Genel Başkan **Sonalp**, serbest toplu sözleşme düzenine geçilişin üzerinden 26 yıl geçmiş olmasına rağmen, işçilerin temel hak ve özgürlüklerinin teker teker kaybedilmiş olduğunu ve bunları yeniden kazanmanın mücadelesinin verildiğini hatırlattı.

SEÇİMLER:

Genel Kurulda, Sendika Genel Başkanlığına **Taner Sonalp**, Genel Sekreterliğine **Kıyasettin Koç**, Genel Başkan Yardımcılıklarına **Doğan Çekinmez**, **Enis Aydın**, **Erdal Çolpan** ve **Turgut Yılmaz**, Mali Sekreterliğine **Nezih Görel**, Eğitim Sekreterliğine **İzzet Polat**, Örgütlenme Sekreterliğine ise **İhsan Yener** getirildiler.

ÇİMSE-İŞ

İŞKOLU SIRA NO : 12
KURULUŞ TARİHİ : 1963

12. Genel Kurul

Tamer Eralan Yeniden Genel Başkan

Türkiye Çimento, Seramik, Toprak ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası (ÇİMSE-İŞ)'nin 12. Olağan Genel Kurulu 9-10 Eylül tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Toplantıyı bir konuşmayla açan Sendika Genel Başkanı **Tamer Eralan**, halen ülkemizdeki sorunların başında gelir dağılımındaki adaletsizlik, enflasyon ve işsizlik konularının geldiğini, enflasyonun kontrol altına alınamaması nedeniyle de reel ücretlerin devamlı gerilediğini belirtti.

Tamer Eralan, iktidarın uygulamakta olduğu tutarsız politikası yüzünden toplumun büyük kesimlerinin sıkıntıları içinde bulunduğuna dikkati çekti ve keyfi işçi çıkarmalarına da son verilmesini istedi.

SEÇİMLER:

Genel Kurulun son günü yapılan seçimlerle sona erdi. ÇİMSE-İŞ Genel Başkanlığına yeniden **Tamer Eralan** getirilirken, Genel Sekreterliğe **Mehmet Selçuk** Genel Mali Sekreterliğe **Murat Topçu**, Genel Eğitim Sekreterliğe **İsmail Fulser**, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine ise **Cavit Bayraktar** seçildiler.

KRİSTAL-İŞ

İŞKOLU SIRA NO : 12
KURULUŞ TARİHİ : 1965

10. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Necati Altunkaynak Getirildi

Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Sanayii İşçileri Sendikası (KRİSTAL-İŞ)'nin 10. Olağan Genel Kurulu 21-23 Temmuz tarihlerinde İstanbul'da yapıldı.

Bu genel kurulda sendika genel başkanlığına adaylığını koymayan **Hasan Basri Babalı**, toplantıyı açış konuşmasında geçen dönem içinde yapılan çalışmalarını anlattı ve birlikte gerçekleştirilen eylemlerin başarıya ulaştığını hatırlatarak, örgütlü birlik gücün daima başarıya ulaşacağını belirtti.

Sendikanın yeni genel başkanı **Necati Altunkaynak** da, genel kurulda konuşurken, yaşanan sorunların ancak birlik ve beraberlikle çözüme kavuşturulacağına olan inancını tekrarladı ve toplu sözleşmelerin birer yıllık yapılması konusundaki isteklerinin hayata geçirilmesini istedi. **Altunkaynak**, bugünkü iktidarın işçiden yana olmadığı yolundaki görüşte birleştiklerini de sözlerine ekledi.

SEÇİMLER:

Kristal-İş Sendikası Genel Başkanlığına **Necati Altunkaynak** getirildi. Oylama sonunda, **Ziya Karadeniz** Genel Başkan Vekili, **Mehmet Uludağ** Genel Sekreter, **Şazi Mertol** Genel Mali Sekreter ve **Fikret Alkan** da Genel Eğitim Sekreteri seçildiler.

TÜRK METAL

İŞKOLU SIRA NO: 13
KURULUŞ TARİHİ: 1963

7. Genel Kurul

Mustafa Özbek Yeniden Genel Başkan

Türkiye Metal, Çelik, Mühimmat, Makina, Metalden Mamul Eşya ve Oto Montaj ve Yardımcı İşçileri Sendikası (TÜRK-METAL)'nın 7. Olağan Genel Kurulu 17-19 Kasım'da Ankara'da toplandı.

Genel Kurulu bir konuşmayla açan Sendika Genel Başkanı **Mustafa Özbek**, ülkeyi yakından ilgilendiren önemli iç ve dış olaylara bakış açısını anlattı, daha sonra sendikal sorunlar konusunda geniş bilgiler verirken, mevcut siyasal iktidarın sorunları çözmekten yana olmadığını söyledi. **Mustafa Özbek**, işçi problemlerinin çözümünde Türk-İş'in öncü güç ve kuvvet olduğunu, toplumun öteki grupları için de büyük önem taşıyan bu konfederasyonun daha aktif hale gelmesi için çalışmalarını söyledi.

SEÇİMLER:

Mustafa Özbek yeniden Türk Metal Sendikası Genel Başkanlığına seçilirken, Genel Başkan Vekilliğine **Behzat Erdal**, Genel Sekreterliğine **Salih Kılıç**, Genel Mali Sekreterliğine **Süleyman Erdinç**, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine **Abdurrahman Unlü** getirildi.

DOKGEMİ-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 14
KURULUŞ TARİHİ: 1947

31. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Nazım Tur Yeniden Seçildi

Türkiye Liman, Dok ve Gemi Sanayii İşçileri Sendikası (DOKGEMİ-İŞ)'nin 31. Olağan Genel Kurulu 4-5 Kasım tarihlerinde İstanbul'da yapıldı.

Genel Kurulda bir konuşma yapan Genel Başkan **Nazım Tur**, son yıllardaki tutarsız sosyal ve mali politikalar nedeniyle Türkiye'nin birçok konuda darboğaza girdiğini söyledi.

Buna paralel olarak Gemi Sanayiinin de bir gerileme içine girdiğini öne süren **Nazım Tur**, alınan sendikal hak ve özgürlüklere ek olarak çalışanların bir de hayat pahalılığı ile mücadele zorunda bırakıldıklarını, emeklilik ve kıdem tazminatı hakları üzerinde de yeni kısıtlamalar düşünülmekte olduğunu belirterek, bu gidişten duyulan kaygıları dile getirdi.

SEÇİMLER:

Genel Kurulda yapılan seçimlerde **Nazım Tur** yeniden Genel Başkanlığa seçildi. Genel Sekreterliğine **Ali Güven**, Genel Mali Sekreterliğine **Emin Ağaçyetistiren**, Genel Eğitim Sekreterliğine **Ayhan Demirbozan** ve Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine ise **Abdurrahman Sarçın** getirildiler.

YOL-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 15
KURULUŞ TARİHİ: 1963

3. Genel Kurul

Bayram Meral Yeniden Genel Başkan

Türkiye Yol, Yapı, İnşaat İşçileri Sendikası (YOL-İŞ)'nin 3. Olağan Genel Kurulu 13-15 Ekim tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Toplantıyı bir konuşmayla açan Sendika Genel Başkanı **Bayram Meral**, son yıllarda enflasyon karşısında ezilmeğe terk edilen işçilerin, 1989 baharında topluca direnişler yoluyla TÜRK-İŞ'in önderliğinde önemli kazanımlar sağladıklarına işaret etti.

Ancak, yeni toplu sözleşmelerle elde edilen ekonomik hakların başıboş piyasa düzeni karşısında kısa sürede eriyeceğini hatırlatan **Bayram Meral**, gelecek dönemde işçilere ilaveten diğer çalışanların da örgütlü şekilde bu mücadeleye katılmak suretiyle gerileyen temel hak ve özgürlüklere kavuşmanın mümkün olabileceğini söyledi.

SEÇİMLER:

Üç gün süren YOL-İŞ Genel Kurulu son gün yapılan seçimlerle sona erdi. **Bayram Meral**'in yeniden Genel Başkanlığa, **Mehmet Bamyacı**'nın Genel Sekreterliğe seçildiği YOL-İŞ Genel Kurulunda, Yönetim Kurulu'nun öteki üyeliklerine **A. Nejat Karaöz** (Genel Başkan Yardımcısı), **Feridun Kızılgün** (Genel Başkan Yardımcısı), **Turgut Ayçiçek** (Genel Mali Sekreter), **Fikret Barın** (Genel Teşkilatlandırma Sekreteri), **Kenan Özşüer** (Genel Eğitim Sekreteri), **Nuhî Çelebi** (Genel Mevzuat Sekreteri) getirildiler.

TES-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 16
KURULUŞ TARİHİ: 1963

3. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Faruk Barut Tekrar Seçildi

Türkiye Enerji, Su, Gaz İşçileri Sendikası (TES-İŞ)'nin 3. Olağan Genel Kurulu 20-22 Ekim tarihlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurulu bir konuşmayla açan Sendika Genel Başkanı **Faruk Barut**, çeşitli yurt sorunlarına temas ederek özellikle KİT'lerin haraç-mezat satılmasına karşı olduklarını ve hele TEK'in de aynı yollarla özelleştirme adı altında elden çıkarılmasına kesinlikle karşı çıkacaklarını, TEK özelleştirilecekse bunu almaya TES-İŞ'in hazır olduğunu açıkladı.

Faruk Barut, hür sendikacılık önündeki engellerin birlik ve beraberlik içinde çözülebileceğini, bunun en güzel örneğinin de TÜRK-İŞ önderliğinde 89 bahar aylarında ortaya konulduğunu belirtti.

SEÇİMLER

TES-İŞ Sendikası Genel Kurulu son gün yapılan seçimlerle sona erdi. TES-İŞ Genel Başkanlığına yeniden **Faruk Barut** getirilirken, Genel Başkan Vekilliğine **Mahmut Özönur**, Genel Sekreterliğe **Salih Ermanav**, Genel Mali Sekreterliğe **Hasan Coşar**, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine **Kenan Tetik**, Genel Araştırma Sekreterliğine **Kamil Özdemir** ve Genel Eğitim Sekreterliğine **Cemil Türk** seçildiler.

KOOP-İŞ

İŞKOLU SIRA NO : 17
KURULUŞ TARİHİ : 1964

11. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Ahmet Balaman Tekrar Seçildi

Türkiye Kooperatif ve Büro İşçileri Sendikası (KOOP-İŞ) nın 11. Olağan Genel Kurulu 11-12 Kasım tarihlerinde Ankara'da yapıldı. Toplantıyı bir konuşmayla açan sendika Genel Başkanı **Ahmet Balaman**, örgütlenmedeki güçlükler yanında kendi işkolundaki yüzde 10'luk barajın da büyük engel teşkil ettiğini vurguladı. Tarım-İş kolundaki gibi KOOP-İŞ'de de yüzde 10'luk barajın kaldırılmasının ön koşul haline geldiğini belirten **Balaman**, bu isteğinin işkolunun özelliğinden kaynaklandığına işaret etti.

SEÇİMLER:

KOOP-İŞ Genel Kurulu, ikinci gün yapılan seçimlerle son buldu. KOOP-İŞ Genel Başkanlığına **Ahmet Balaman** yeniden seçilirken, Genel Başkan Yardımcılığına **Necmi Gülerdabağ**, Genel Sekreterliğe **Ahmet Görgülü**, Genel Mali Sekreterliğe **Hüseyin Gözüaçık**, Genel Eğitim ve Teşkilatlandırma Sekreterliğine ise **Ziya Ustaoglu** getirildiler.

Yönetim Kurulu üyeliklerine ise, **Aziz Hacısalıhoğlu** ile **Halil Hakan**, **Fehmi Ka-ya** ve **Turan Koray** seçildiler.

TÜMTİS

İŞKOLU SIRA NO : 18
KURULUŞ TARİHİ : 1949

21. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Sabri Topçu Seçildi

Türkiye Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası (TÜMTİS)'nin 21. Olağan Genel Kurulu 4-5 Kasım tarihlerinde İstanbul'da toplandı.

Genel Kurulu bir konuşmayla açan Genel Başkan **Yurdal Şenol**, 12 Eylül dönemiyle birlikte kaybolan temel hak ve özgürlüklerin kazanımında verilen sendikal mücadelelere rağmen, siyasi iktidarın gereken yasal düzenlemeleri gerçekleştirmediğine işaret ederek, Bahar Eylemlerinin başarılı olduğunu dile getirdi.

Yurdal Şenol, artan hayat pahalılığı karşısında çalışanların ezildiğini, işsizliğin giderek büyüdüğünü, KİT satışlarına karşı olduklarını, süper emeklilerin hükümet tarafından haksızlığa uğratıldığını ve sendikasıylaştırmayı hedefliyen işçi kıyımlarının yoğunluk kazandığını belirtti.

SEÇİMLER:

Tümtis Genel Kurulunda yapılan seçimler sonunda, Sendika Genel Başkanlığına **Sabri Topçu** seçilirken, **Yurdal Şenol** da Genel Sekreter oldu. Genel Mali Sekreterliğe **Muammer Sağlam**, Genel Eğitim Sekreterliğine **Ali Kater** ve Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine ise **Mustafa Okumuş** getirildiler.

DEMİRYOL-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 19
KURULUŞ TARİHİ: 1952

3. Genel Kurul

Yeni Genel Başkan Enver Toçoğlu

Türkiye Demiryolu İşçileri Sendikası (Demiryol-İş)'nin 3. Olağan Genel Kurulu 27-29 Ekim tarihleri arasında Ankara'da yapıldı. Genel Kurulu bir konuşmayla açan **Mehmet Acidereli**, çeşitli sendikal konulara ve sorunlara yer verdiği nutkunun sonunda, genel başkanlığa aday olmadığını ve yerine **Enver Toçoğlu**'nun desteklenmesini istedi. Yönetim Kurulunun öteki üyeleri de aday olmadıklarını açıkladılar.

Demiryol-İş Sendikası Genel Başkanlığına seçilen **Enver Toçoğlu**, yaptığı konuşmasında genel başkan seçildikten sonra düşündüğü çalışmalarını özetledi. Bu çalışmada tüm Demiryol-İş camiasından destek göreceğine emin bulunduğuna da belirten **Enver Toçoğlu**, görevini ifa ederken üyeler arasında hiçbir ayırım yapmayacağını ve temel felsefesinin tüm işçilere hizmet olduğunu vurguladı.

SEÇİMLER:

Genel Kurulda **Enver Toçoğlu** Sendika Genel Başkanı seçildi. **Nurettin Girginer** Genel Sekreterliğe, **Cemal Gözüküçük** Genel Mali Sekreterliğe, **Salih Bozdoğan** Genel Mevzuat Sekreterliğine ve **Nurettin Öndeş** ise Genel Teşkilat ve Eğitim Sekreterliğine getirildiler.

T. DENİZCİLER

İŞKOLU SIRA NO: 20
KURULUŞ TARİHİ: 1959

3. Genel Kurul

Emin Kul Genel Başkanlığa Tekrar Seçildi

Türkiye Denizciler Sendikası (T. DENİZCİLER)'nin 3. Olağan Genel Kurulu 18-19 Kasım tarihlerinde İstanbul'da yapıldı.

Genel Kurulu bir konuşmayla açan Genel Başkan **Emin Kul**, çalışma hayatımızı yakından ilgilendiren aktüel sorunlara değindi, **Emin Kul**, demokrasi ve hür sendikacılık ilkeleri önündeki yasakların ve engellerin aşılması için neler yapıldığı yanında, bundan sonra neler yapılması gerektiğini anlattı.

SEÇİMLER:

T. Denizciler Sendikası Genel Kurulunda **Emin Kul**, yeniden Sendika Genel Başkanlığına seçildi. Genel Başkan Yardımcılıklarına **Mustafa Yosma** ve **Mecit Güney-su**, Genel Sekreterliğe **Mustafa Yöndem**, Genel Mali Sekreterliğe **Recep Dinçer**, Genel Eğitim Sekreterliğine **Niyazi Canbakış** ve Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine **Turan Uzun** getirildiler.

HAVA-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 21
KURULUŞ TARİHİ: 1962

19. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Atıl原因 Ayçin Getirildi

Türkiye Sivil Havacılık Sendikası (Hava-İş)'nin 19. Olağan Genel Kurul Toplantısı İstanbul'da yapıldı.

4-5 Kasım tarihlerinde aktedilen genel kurulda, sendika yönetim kurulu üyeleri değişti ve Genel Başkanlığa **Atıl原因 Ayçin** seçildi.

Genel Kurul Delegelerine hitabine bir konuşma yapan **Atıl原因 Ayçin**, özetle görüşlerini belirtti sendika yönetimine talip olan kendisi ve arkadaşlarının, eski yönetime oranla önemli işler başaracaklarını beyan etti.

SEÇİMLER:

Hava-İş Genel Kurulunda, Sendika Genel Başkanlığına **Atıl原因 Ayçin** seçilirken, Genel Başkan Yardımcılığına **Nabî Delice**, Genel Sekreterliğe **Şafak Kurnaz**, Genel Mali Sekreterliğe **Cumhur Akınay**, Genel Eğitim Sekreterliği'ne **Ali Bahçetepe**, Genel Teşkilatlanma Sekreterliği'ne **Mustafa Altınbaş**, Genel Sekreter Yardımcılığı'na **Doğan Çiftçi**, Genel Eğitim Sekreter Yardımcılığına **Hasan Cihan**, Genel Teşkilatlanma Sekreter Yardımcılığına **Turan Tanrıkut** getirildi.

LİKAT-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 22
KURULUŞ TARİHİ: 1950

11. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Melih H. Yılmaz, Getirildi

Türkiye Liman ve Kara Tahmil-Tahliye İşçileri Sendikası (LİKAT-İŞ)'nin 11. Genel Kurulu 17-19 Kasım'da Ankara'da toplandı.

Genel Kurulu bir konuşmayla açan Sendika Genel Başkanı **Ahmet Kurt**, her türlü kötü koşula rağmen, karamsar ve teslimiyetçi olmaması gereken sendikacıların bu sorunların çözümüne duygusal açıdan değil, akılcı yollardan yaklaşması lüzumunu belirtti.

Sorunları aşmada, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Türk-İş'in önderliğinde birlik ve beraberlikle yaklaşılmasının faydalarına değinen **Kurt**, üst kuruluş Türk-İş'e her zaman güven duyduklarını ifade etti. **Ahmet Kurt**, bu genel kurulda Başkanlığa aday olmadığını açıkladı.

SEÇİMLER:

Likat-İş Genel Başkanlığına **Melih Hüsnü Yılmaz**, Genel Sekreterliğine **Ekber Fırat**, Genel Mali Sekreterliğine **Hasan Sadi Yüksekbaş**, Eğitim ve Teşkilatlandırma Sekreterliğine ise **Erdinç Çakır** seçildiler.

HABER-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 23
KURULUŞ TARİHİ: 1962

5. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Ali Akbal Yeniden Seçildi

Türkiye Posta, Telgraf, Telefon, Radyo ve Televizyon İşçileri Sendikası'nın (HABER-İŞ) 5 inci Genel Kurulu 2-3 Eylül 1989 tarihlerinde Ankara'da yapıldı,

Genel Başkan **Ali Akbal** Genel Kurulu açış konuşmasında, sendikaların önünde biriken iç ve dış sorunların ancak birlik ve beraberlikle çözümlenebileceğini ve sendikasının da bu özelliğe kavuşmasından mutluluk duyduklarını söyledi.

Ali Akbal, gelir dağılımındaki dengelerin çalışanlar aleyhine bozulduğuna da işa-
retle tasarruf tedbiri adı altında yapılmakta olan gerekçesiz işçi kıyımına şiddetle karşı
çıktıklarını ifade etti.

SEÇİMLER:

Genel Kurulda **Ali Akbal** yeniden Genel Başkan seçilirken, **Atilla İlhan** Genel Sek-
reterliğe, **Mehmet Günel** Genel Mali Sekreterliğe, **Mustafa Demir** Genel Eğitim Sek-
reterliğine ve **Ahmet Akteke** de Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine getirildiler.

SAĞLIK-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 24
KURULUŞ TARİHİ: 1961

12. Genel Kurul

Mustafa Başoğlu Genel Başkanlığa Tekrar Seçildi

Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası (SAĞLIK-İŞ) nın 12. Olağan Genel Kurulu, 11-12 Ka-
sım tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Genel Kurulu bir konuşmayla açan Sendika Genel Başkanı **Mustafa Başoğlu**, iş-
başındaki hükümetin zaman zaman yaptığı göstermelik iyileştirme faaliyetlerinin çal-
ışma hayatının önündeki sorunları çözmeğe yeterli olmadığını söyledi. **Başoğlu**, "Top-
luma güven vermeyen, onun heves ve heyecanını arttıramayan hükümetler dönemi
kapanmadıkça, biriken sorunları çözmek mümkün değildir." dedi.

SEÇİMLER:

Sağlık-İş Sendikası Genel Kurulu'nda yapılan seçimler sonunda belirlenen Yöne-
tim Kurulu'nda yapılan görev bölümünde, **Mustafa Başoğlu** yeniden Genel Başkan
olurken, **Savaş Benli** Genel Başkan Vekilliğine, Genel Başkan Yardımcılıklarına ise
Yusuf Çelik, **M. Ali Tanrıverdi** ve **Muzaffer Demir** getirildiler.

TOLEYİS

İŞKOLU SIRA NO: 25
KURULUŞ TARİHİ: 1977

5. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Mustafa Aras Tekrar Seçildi

Türkiye Otel, Lokanta, Eğlence Yerleri Sendikası (TOLEYİS)'nm 5. Olağan Genel Kurulu 1-2 Temmuz tarihlerinde İstanbul'da yapıldı.

Genel Kurulu açış konuşmasında karşılaşılan sendikal alandaki güçlüklerle temas eden Genel Başkan **Mustafa Aras**, Turizm sektöründe yetenekli personel yetiştirilmesinde sendika olarak her türlü teknik yardıma hazır olduklarını söyledi. Sendikasının gelecek dönemde içinde daha aktif çalışmalar sürdüreceğini de sözlerine ekleyen **Aras**, Türkiye'nin özellikle turizm sektöründe gereken atılımları yapmakta gecikmesini hatırlattı.

SEÇİMLER:

Genel Kurul'daki seçimler sonunda **Mustafa Aras** yeniden Genel Başkanlığa getirildi. **Durmuş Toprak** Genel Sekreterliğe, **Yaşar Durakçıoğlu** Genel Mali Sekreterliğe, **Erdem Okur** Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine ve **Atilla Akkaya** da Genel Eğitim Sekreterliğine seçildiler.

T. HARB-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 26
KURULUŞ TARİHİ: 1956

8. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Kenan Durukan Yeniden Seçildi

Türkiye Harb Sanayii ve Yardımcı İşkolları İşçileri Sendikası (T. HARB-İŞ)'nm 8. Olağan Genel Kurulu, 17-19 Kasım tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Genel Kurulda bir konuşma yapan Genel Başkan **Kenan Durukan**, çağdaş sendikal hak ve özgürlüklerin ülkemizde kısıtlamalarla dolu olduğunu ve kendi işkollarında görev yasağı bulunmasını gerektirecek haklı bir neden bulunmadığını söyledi. **Kenan Durukan**, seçmen desteğini yitirmiş olan bugünkü siyasal iktidarın çalışanlar aleyhine uygulamalardan vazgeçmediğini, bunun için de sendikal örgütlü işçilerimizin başlattığı toplu direnişlerin bundan sonra daha etkin şekilde süreceğini sözlerine ekledi. **Durukan**, işbaşındaki hükümetin çarpık sosyo-ekonomik uygulamaları nedeniyle hayat pahalılığının çekilmez bir hal aldığını ve sağlıklı demokrasinin rayına oturmadığını belirtti.

SEÇİMLER:

T. Harb-İş Genel Kurulundaki seçimler sonunda **Kenan Durukan** Genel Başkanlığa yeniden seçilirken, **Mustafa Alpdündar** ve **Çetin Soyak** İkinci Başkanlıklara getirildiler. Harb-İş Genel Kurulunda **Orhan Büyü** Genel Sekreter, **Gürkan Yatmazoğlu** Genel Mali Sekreter ve **Cahit Sengelli** de Genel Eğitim Sekreterliğine seçildiler.

T. GAZETECİLER

İŞKOLU SIRA NO : 27
KURULUŞ TARİHİ : 1952

12. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Orhan Erinc Getirildi

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS)'nin 12. Olağan Genel Kurulu 7-8 Ekim tarihleri arasında İstanbul'da yapıldı. Genel Kurulu bir konuşmayla açan Genel Başkan **Eren Güvener**, ülkemizde basın özgürlüğünü kısıtlayan hükümlerin yürürlükten kaldırılmasını ve fikir suçunu kabul etmediklerini belirtti. **Güvener**, TGS Genel Başkanlığına aday olmadığını da açıkladı. TGS Genel Kurulu adına yayınlanan açıklamada, "Basın özgürlüğünün, önündeki engelleri kaldırmayan zihniyet, haber alma özgürlüğünü doğrudan etkileyecek bir tekelleşmeye çanak tutmaktadır." denildi ve çağdaş bir demokrasinin ülkemizde yerleşmesinin hedef alınması gerektiği vurgulandı.

SEÇİMLER:

TGS Genel Başkanlığına **Orhan Erinc** seçildi. Genel Kurulda Genel Başkan Yardımcılığına **Hasan Ercan** Genel Sekreterliğine **Ziya Sonay**, Genel Mali Sekreterliğine **Yusuf Duyar**, Genel Eğitim Sekreterliğine **İsmet Solak**, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine **Adıgüzel Demirtaş**, Üyeliklere **Celal Yılmaz** ve **Önder Kürklü** getirildiler.

BELEDİYE-İŞ

İŞKOLU SIRA NO : 28
KURULUŞ TARİHİ : 1958

3. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Fuat Alan Tekrar Seçildi

Türkiye Belediyeler ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası (BELEDİYE-İŞ)'nin 3. Olağan Genel Kurulu 3-5 Kasım tarihlerinde İstanbul'da yapıldı.

Toplantıyı bir konuşmayla açan Sendika Genel Başkanı **Fuat Alan**, özellikle son iki yıl içinde çeşitli belediyelerde çalışan işçilerin güç koşullarla yaşadığına işaret etti ve bu işçilere aylar boyu ücret ödenmemiş olmasını bir sorumsuzluk örneği olarak niteledi.

Her türlü yasal ve idari güçlüklerle rağmen, işçiye hizmet için yapılan yoğun çalışmaları da anlatan **Fuat Alan**, Anap iktidarının işçiyi köle gibi görüp öyle davrandığını belirtti. Önümüzdeki dönemin daha zor geçeceğinin tahmin edildiğini de belirten **Alan**, birlik ve beraberlikten ayrılmamak gerektiğini vurguladı.

SEÇİMLER:

Belediye-İş Sendikası Genel Kurulunda Genel Başkanlığa **Fuat Alan** yeniden seçilirken, **Hasan Soysal** Genel Başkan Vekilliğine, **Metin Yazıcı** Genel Sekreterliğine, **Mahmut Hamitoğulları** Genel Mali Sekreterliğine, **Ali Başdemir**, **Hüseyin Özkan** ve **Ahmet Ali Kasbar** Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine, **Mustafa Solmaz** Genel Eğitim Sekreterliğine ve **Kasım Yorulmaz** da Genel Araştırma Sekreterliğine getirildiler.

TÜRKSEN

KURULUŞ TARİHİ: 1954

2. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Önder Konuloğlu Yeniden Seçildi

Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu (TÜRK-SEN)'nin 2. Olağanüstü Genel Kurulu 18 Kasım tarihinde Lefkoşa'da yapıldı.

Toplantıda bir konuşma yapan Türk-Sen Genel Başkanı **Önder Konuloğlu**, neden olağanüstü kongreye gitmiş olduklarını anlatırken, Türk-Sen'in ve Kıbrıs'taki işçilerin genel sorunlarını dile getirdi.

Çalışma hayatıyla ilgili yasaların tam olmayışından yakınan **Konuloğlu**, sosyal hukuk devletin gerekliliklerini yerine getirilmediğini öne sürdü.

SEÇİMLER:

Yapılan seçimlerde **Önder Konuloğlu** yeniden Türk-Sen Genel Başkanı oldu. Oylama sonunda **Aslan Bıçakçı** Genel Sekreter, **Özay Andıç** Mali Sekreter, **Özcan Özdemir** Eğitim ve Teşkilat Sekreteri, **Nihat Elmas** ve **Bayram Karaman** da Genel Başkan Vekili seçildiler. Üyeliklere de **Niyazi Düzgün**, **Ekrem Saygılı**, **Mehmet Süleyman**, **Gencay Kemal** ve **Refik Sayiner** getirildi.

TEZKOOP-İŞ

İŞKOLU SIRA NO: 17
KURULUŞ TARİHİ: 1954

3. Genel Kurul

Genel Başkanlığa Kenan Gürbüz Tekrar Seçildi

Türkiye Kooperatif ve Büro İşçileri Sendikası (TEZKOOP-İŞ)'nin, 3. Olağan Genel Kurulu 23 Aralık tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Genel Kurulu bir konuşmayla açan Genel Başkan **Kenan Gürbüz**, toplumumuzun ve özellikle işçilerle sendikal kuruluşların içinde bulunduğu güç koşulları dile getirdi ve grev hakkının daha da yapılamaz duruma itildiğini söyledi. Bugünkü uygulamasıyla özelleştirmeye tamamiyle karşı olduklarını belirten **Kenan Gürbüz**, sendikasının çalışmalarına değinirken, Tezkoop-İŞ'in tüm eylem ve direnişlerde Türk-İŞ içinde her zaman önde gelen kuruluşlardan olduğunu, bundan sonra da aynı şekilde davranacaklarını bildirdi.

SEÇİMLER:

Genel Kurulda yapılan seçimler sonunda, **Kenan Gürbüz** yeniden genel başkanlığa getirilirken, **Ahmet Tamer** Genel Başkan Yardımcısı, **Ertuğrul Kakmacı** Genel Sekreter, **Bahattin Sak** Genel Mali Sekreter, **Erol Polatcan** Genel Örgütlenme Sekreteri, **Ahmet Yıldız** da Genel Eğitim Sekreteri oldular. **Nurettin Sarıpolat**, **İsmail Kınış** ve **Sadık Özben** de Genel Yönetim Kurulu Üyeliklerine seçildiler.

NOT: Selüloz-İş Sendikamızın genel kurulu henüz yapılmadığından, bu konudaki bilgileri gelecek sayımızda yayınlıyacağız.

KİT'LERLE İLGİLİ SEMPOZYUMDA KİT SATIŞLARINA KARŞI ÇIKILDI

- *Sempozyuma Hükümet ve Anap Yetkilileri katılmadı*
- *Şevket Yılmaz, "Biz işçiler öz malımız olan "KİT"lere sahip çıkacağız" dedi*

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) tarafından düzenlenen "KİT'lerin Özelleştirilmesi" konulu bir sempozyum düzenledi. 25 Kasım tarihinde Türk-İş Salonunda düzenlenen toplantıya, SHP Genel Başkanı **Erdal İnönü**, DYP Genel Başkanı **Süleyman Demirel**, Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, ve meslek odaları temsilcileri konuşmacı olarak katıldılar.

Toplantıyı bir konuşmayla açan (TMMOB) Baş-

kanı **Teoman Alptürk**, konu hakkında bilgi verdikten sonra "Davet edip söz aldığımız halde, ne hükümet adına bir bakanın ne de ANAP adına bir yetkilinin bu önemli toplantıya katılmamış olmaları üzücü ve düşündürücüdür." dedi.

Toplantıya katılan konuşmacılar ise, hükümet ve ANAP yetkililerinin, kamuoyunun KİT satışlarına gösterdiği tepki ve toplantıda sorulacak sorulara cevap veremeyeceklerini anladık-

ları için katılamadıklarını belirttiler.

Son günlerin aktüel sorunu haline gelen KİT'lerin özelleştirilmesi hakkındaki görüşlerini dile getiren SHP Genel Başkanı **Erdal İnönü** ve DYP Genel Başkanı **Süleyman Demirel**, "Özelleştirme adı altında, milletin malı olan ve ekonomimizin can damarı sayılan KİT'lerin harç-mezat yabancılara satışına karşı olduklarını ve bu satışların iptali

için yasal yollara başvurdıklarını" belirttiler.

Siyasi parti liderleri, USAŞ ve ÇİTOSAN gibi karlı kuruluşların, değerinin çok altında yabancı şirketlere satışının da, ülke aleyhine bir takım yanlışlarla malul olduğunu söylediler. Ege Sanayi Odası Eski Başkanı **Ersin Farıyalı** da hükümetin, bu uygulamasına özel sektör olarak tamamen karşı olduklarını belirtti.

TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞÜ:

Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz** da KİT satışları konusundaki görüşlerini anlatırken, "Bunun adı özelleştirme değil, yok pa-hasına yabancılaştırma-dır." şeklinde konuştu:

Sempozyum'da, "Biz işçiler, öz malımız olan KİT'lere sahip çıkacağız. Bunun yolu yöntemi, mücadelesi neler ise, teker teker hepsini uygulayacağız. Herkes hesabını buna göre yapmalıdır.." diyen Türk-İş Genel Başkanı Yılmaz, özetle şunları söyledi:

"Herşeyden önce şunu belirtmek istiyorum ki, işçi hareketi olarak bizler, ilke olarak, devletin ekonomik yaşamda belirleyici bir yeri olması gerektiğine inanmaktayız.

1930'lu yıllar, Türkiye'nin güçlü bir sanayileşme isteğine sahip oluşunu ve bunun politikalarını yansıtır. Aynı yıllarda kamu kesiminin örgütlenmesine tanık oluruz. 1933'de banka ve ofis kaldırılır ve ikisinin yerine "sanayi politikasının ve projelerinin genel kurmayı" olarak **Sümerbank** oluşturulur. Sanayi yatırımlarının tümü orada tasarlanır. Amaç öncelikle imalat sanayiinde hamle yapmaktır. Madencilik ve enerji imalat sanayiine gereken hızı vermek üzere geliştirilmelidir. Ulaştırma ise, sanayi mallarını ucuz ve garantili taşımanın ağı olan demiryollarını yaymakla olacaktır. Böylece sanayileşme anlayışında odak imalat sanayii olurken, temel hedef ara malları ve yatırım mallarında uluslararası düzeylere ulaşabilmek olur. 1938 tarihli iktisadi devlet teşekkülleri yasası

da, sanayileşmenin sürekliliğini ve kurumlaştırılmasını sağlayacak çerçeve olarak hazırlanır.

1939'dan 1950'lere kadar, genel bir ifade ile bir duraklama döneminden söz edilmesi doğrudur ve pek tabii bunun hepimizce bilinen sebepleri vardır. 1950'li yıllar ise, kamu kesiminin önemli bir genişlik kazandığı görülür. Yatırımcı kamu kuruluşları özellikle ulaştırma ve alt yapı alanlarında büyük genişleme gösterirler. Aynı yıllarda, özel kesim de, küçük üretim birimleriyle sanayi alanında boy göstermeye başlar.

1960'lı ve 1970'li yıllarda Türkiye'de sanayinin gelişmesi, genel bir ifade ile, dünyadaki gelişme çizgisine uygundur.

1980'den itibaren ise, bugünkü siyasal iktidarın tercihleri ile kelimenin tam anlamı ile sanayileşmenin durması noktasına gelinmiştir. Herşeyden önce kamu kesiminin ve planlamanın sanayileşme ile bağlantısı kesilmiştir. Başka bir deyişle kamu eliyle sanayileşmeye karşı uygulanan bir tür "yönetim yasağı" getirilmiştir.

Devlet, iktisaden güçsüz kesimlerin halkımızın çoğunluğunu oluşturduğu ülkemizde, bu kesimleri koruyucu sosyal, ekonomik ve mali tedbirler alacaktır. Bununla ödevli olacaktır.

Sanayileşmede öncelik yanında, devletin bu işlevi, "sosyal devlet" olmasının tabii bir sonucudur ve devletin bunu gerçekleştirmedeki araçları da KİT'lerdir.

İşte siyasal iktidarca kamu kesiminin ve plânla-

manın sanayileşme ile irtibatı kesilirken, kamu kesimine sanayileşmede öncülük yasağı getirilirken, aynı zamanda, devlet "sosyal devlet" olmaktan çıkarılmaya çalışılmaktadır.

Bu iktisaden güçsüz kesimlerin özel sermayenin insafına terk edilmesi, sömürsüne açık hale sokulması demektir ki, bunun asla kabulü mümkün değildir.

KİT'lerin konusu bizim açımızdan, tüm çalışanlar açısından "sosyal devlet konusudur" derken, öncelikle bunu kast ediyorum.

Ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğunun ağır ekonomik ve sosyal sorunlarının çözülerek "sosyal devlet" ve "sosyal adalet" ilkelerine ve gereklerine dayalı bir düzenin kurulabilmesini amaçlayan Türk İşçi Hareketi açısından "KİT"ler, aynı zamanda bir sosyal demokrasi konusudur; bir ekonomik demokrasi konusudur" dedim...

"KİT"lere yönelik tehditler, temelde bizim savunduğumuz bu çağdaş yaklaşımı da ortadan kaldırmaya yöneliktir.

Bu sebeple de tarafımızdan kabulü mümkün değildir.

Gelelim "ulusal bağımsızlık" konusuna...

Türkiye'de sanayileşmenin lokomotif olan, hemen her yöreye medeniyet götüren, kısacası "Devlet"i götüren KİT'ler bugün yabancılaştırılmaktadır...

"Özelleştirme" adı altında yapılan budur.

PEŞKEŞ ÇEKİLİYOR

"Tarihimizin en büyük

reform hareketi olarak ilan edilen ve uygulanmaya çalışılan politikanın" gerisinde, Türk Milletinin öz değerlerini, öz malını yabancı çıkarılara peşkeş çekme çabası vardır.

Bunun sonuçlarını Türk toplumu geçmişte görmüştür, yaşamıştır.

Ulusal bağımsızlığımızı, zaman içinde tehdit edebilecek bir tercihin son derece sorumsuz bir biçimde gerçekleştirilmeye kalkışılması karşısında işçilerin, çalışanların sessiz kalacağını sananlar, aldandıklarını göreceklerdir.

Ulusal servetimiz, ekonomimizin ipotek altına konulmasına izin veremeyiz, izin vermeyeceğiz.

KİT'leri yabancılarla peşkeş çekenler, malı bu değerleri dikensiz gül bahçesi biçiminde teslim etmenin yollarını da aramışlardır.

"Sözleşmeli personel" uygulaması adı altında yapılanlar bundan ibarettir...

"Dilediğini dilediğin zaman işinden at..." parola budur.

Biz işçiler, öz malımız olan "KİT"lere sahip çıkacağız.

Bunun yolu, yöntemi, mücadeleleri neler ise, teker teker hepsini uygulayacağız.

Herkes hesabını buna göre yapmalıdır.

KÖTÜ İDAREYE HAKLI TEPKİ

Mustafa BAŞOĞLU

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri

TÜRK-İŞ, bu çalışma döneminde, iktidarın sorunlara çözüm getirmeme tavrı karşısında haklılığını kamuoyuna duyurmak, işçiye karşı olan tutum ve davranışını kırmak amacıyla sürekli eylem ve eylem içinde mücadele politikaları uygulamak zorunda kalmıştır.

TÜRK-İŞ'in öncülüğünde, bir bütün olarak yürütülen eylemlerden dolayı sendikaları siyaset yapmakla suçlayan iktidar, kendisini **haklı**, sendikaları **haksız** gösterme gayretini sürdürmektedir.

Sorunları **çözme**, yerine **çözmeme**yi tercih eden iktidar, bununla da yetinmemiş, **çözümlemediği sorunlara** yenilerini eklemiştir. Kıdem tazminatının kaldırılmak istenmesi, yeterli asgari ücret tesbitine engel olması, grev hakkını kullanmaya karar veren işçileri grev tüzüğü ile suçlu sayması, SSK Hastanelerinden yeterli hizmet alınmasını zorlaştırması, Anayasa Mahkemesi kararına rağmen sözleşmeli personel uygulamasını devam ettirmesi, KİT'leri yabancılara satmaya başlaması, temel sorunlara eklediği yenileridir.

Çalışma hayatını düzenleyen kanunların ILO standartlarına uygun hale getirilmemesi, hayat pahalılığı altında çalışanları ezdirmesi, gelir dağılımının daha çok bozulması, işsizliğe kalıcı çözüm getirilmemesi, kamu toplu iş sözleşmelerine doğrudan, özel kesime telkin yolu ile müdahale edilmesi, işçi ücretlerini aşağıya çekip, fiyatların serbest bırakılması, emeklilik hakkının zorlaştırılması, yüksek emekli maaşının para karşılığı satılıp, sonradan dondurulması, konut edinmenin imkansız duruma getirilmesi gibi temel sorunlara görüşmeler sonunda çözüm getirilmemesi **TÜRK-İŞ'i eylemle çözüm aramaya** mecbur etmiştir.

Özal Hükümetlerinin altı yıllık icraatının genel bir değerlendirilmesi yapıldığı zaman karşımıza çıkan gerçek şudur:

- Bir yandan devamlı ezilen işçi, memur, emekli, köylü, çiftçi, esnaf,
- Öte yanda, milyonlarını milyarlara, hatta trilyonlara yükseltenler,

- Bir yanda, bakamadığı çocuğunu sokağa atan veya öldürenler,
- Öte yandan, çocuğuna bakmak için yüksek ücretle yurtdışından bakıcı getirenler,
- Bir yanda iş bulamadığı için canına kıyanlar,
- Öte yanda 50 milyonluk hediye verebilecek kadar zenginleşenler,
- Bir yanda gelirleri devamlı aşağıya çekilenler,
- Öte yanda, taş, çakıl, kum ihraç ederek, hazineden milyonları vergi iadesi olarak alanlar,
- Bir yanda aldığı krediyi ödeyemediği için hapse atılanlar, malları haczedilenler,
- Öte yanda hileli iflâs yolu ile aldığı kredinin üstüne yatanlar,
- Bir yanda milli gelirden 100 Dolar bile alamayan büyük çoğunluk,

- Öte yanda milli gelirin kaymağını bölüşen küçük azınlık,
- Bir yanda aldığı asgari ücretinden vergi verenler,
- Öte yanda alabildiğine vergi kaçıranlar,
- Bir yanda gün geçtikçe fakirleşen büyük çoğunluk,
- Bir yanda iş bulamadığı için kendisini satmak zorunda bırakılanlar,
- Öte yanda iş yerine aşk teklif edenler,
- Bir yanda açlıktan bayılanlar, hatta ölenler,
- Öte yanda aşırı beslenmeden rahatsız olanlar,
- Bir yanda bir kilo eti alamayıp çalmak zorunda bırakılanlar,
- Öte yanda ithal mali istakoz yiyenler,
- Bir yanda çocuğuna papuç alamayanlar,
- Öte yanda çocuğuna 100 bin liralık ithal oyuncaklar alanlar,
- Öte yanda zenginliğine zenginlik katan küçük azınlık,
- Bir yanda zayıflayıp kemeri belinden düşenler,
- Öte yanda altın kemer takanlar,
- Bir yanda başlık parası bulamadığı için canına kıyanlar,
- Öte yanda düğünde misafirlerine altın saçanlar,
- Bir yanda kirayı ödeyemediği için sokağa atılanlar,
- Öte yanda katlarını apartmanlara çevirenler...

Bu sıralamaya daha birçok çelişkili durumu ilâve etmek mümkündür.

TÜRK-İŞ'in öncülüğünde yü-

rütülen eylemlerin temelinde yatan bu kötü gidişi durdurmaktır. Bunun siyaset yapmakla suçlanması haklı ve inandırıcı bir yanı yoktur. Kaldı ki, hükümet bir siyasi organdır; kararları siyasidir. Bu siyasi kararlara yönelen eleştiriler de hiç şüphesiz siyasi olur. Eleştiri ve eylemler sendikaların siyaset yapmaktan çok, hükümetin çalışanların aleyhine olan uygulamalarını değiştirmek istenmesindendir.

Bu amaçla geçen çalışma döneminde yapılan Balıkesir, İzmir ve Eskişehir yürüyüş ve mitinglerine bu dönem Samsun, Kocaeli, Seydişehir, Sakarya ve Adana yürüyüş ve mitingleri eklenmiş, ayrıca TBMM'ye toplu dilekçe verme, yasa dışı demokrasi konferansları, **"ANAP'a OY YOK"** ve halkoylamalarında iktidarın karşısında tavır, eylem planını izah etmek için yapılan kapalı salon toplantıları, genel başkanın basın toplantıları bir bütün olarak eylem planını oluşturmaktadır. 1989 kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinden daha olumlu sonuç alabilmek için TÜRK-İŞ'in teminatı altında, sendikaların öncülüğünde, sürdürülen eylemler daha önce yürütülen eylemlerin devamıdır.

Yürütülen bu eylemli döneme rağmen, sorunlara toplumu rahatlatacak biçimde kalıcı çözüm getirmek iktidarın olumsuz tutumu yüzünden mümkün olmadı. Ama başarı ile yürütülen eylem planından olumlu sayılan bazı sonuçlar elde edildi.

Eylemler sonucu elde edilenleri şöyle özetlemek mümkündür:

- 1) Siyasi iktidar'a 1986 ara seçimleri ile 1987 genel seçimleri ve 1988 mahalli seçimleri ile oy kaybettirilmiş.
- 2) Anayasa halkoylamasında istekleri reddedilmiştir.

3) TÜRK-İŞ'le masaya oturup sorunları tartışmaya razı olmuştur.

4) 2821, 2822 sayılı Kanunların ILO isteklerine uymadığını, değiştirilmesi gerektiğini kabul etmiştir.

5) Kamu toplu iş sözleşmelerinde 1988 ve 1989'da tek yanlı olarak belirlendiği ilkelerini değiştirmek zorunda kalmıştır.

6) 1988 ve 1989'da ücretlerin iyileştirilmesi isteklerimizin haklılığını kabul etmiştir.

TÜRK-İŞ'in eylemleri ayrıca diğer demokratik kuruluşların cesaretini arttırmış, yürüyüş ve miting haklarının kullanılmasını kolaylaştırmıştır. Böylece, işçiler toplumun demokratik ve bilinçli gücü olarak öncülük görevlerini yerine getirmişlerdir.

Eylemlerin giderek çoğalması ve bu suretle iktidarın aleyhine oy'a dönüşmesi, onu geri adım atmak zorunda bırakmıştır. Böylece oy gücüne yenik düştükleri, bir defa daha isbatlanmış.

Eylemler, temel hedef olarak sorunları çözmek için iktidarı uyarmak, tutumunu değiştirmesse demokratik yoldan onu değiştirmek amacına dayanmaktadır. Özellikle 26 Mart 1988 mahalli seçimleri bu hedefe yaklaşıldığını göstermektedir.

Açıkça görülmüştür ki, ANAP iktidarı sorunları çözmek niyetinde değildir. Bundan sonra işçi kesimine düşen, mümkün olduğu kadar kısa zamanda seçim sandığına ulaşmak için gerekli çabayı göstermek, böylece iktidarı değiştirmektir.

TÜRK-İŞ'in yeni çalışma döneminde ilk hedefi her halde bu olacaktır...

ORHAN BALABAN :

"Siyasal ve Ekonomik Örgütlenmeler Birbirine Bağlıdır.."

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Balaban, kooperatifleşme engelleyen çeşitli yasal ve idari güçlükler bulunduğu dikkati çekerek, "Siyasal ve ekonomik örgütlenmeler birbirine bağlıdır. Kooperatif kuruluşlarının önündeki engeller kalkmadıkça, ekonomik açıdan durumu zayıf olan işletmeler daha zor bir ortama sürüklenebilirler." dedi.

Orhan Balaban; bu görüşlerini YOL-İŞ ile FRIEDRICH EBERT VAKFI tarafından ortaklaşa düzenlenen "Avrupa Topluluğuyla Bütünleşme

Sürecinde Tüketim Kooperatiflerinin Üst Örgütlenme Sorunsal Sempozyumu"nda dile getirdi.

Kooperatifleşme konusunda ayrıntılı açıklamalarda bulunan Orhan Balaban, TÜRK-İŞ'in ve bağlı sendikaların faaliyetlerine de değinerek konuşmasını şu şekilde sürdürdü:

SENDİKAL ÖRGÜTLENME KOOPERATİFÇİLİĞE KATKI SAĞLAR

"İşçi sınıfının tamamına örgütlenme ve sendikalaşma hakkı verilmelidir. Sendi-

kalaşma oranı yükseldikçe, işçilerin bilimsel gelişmekte ve kooperatifleşme örgütlenmesine olumlu katkı sağlanmaktadır.

Kooperatifleşme olayına iki açıdan bakmak gerekir. Bugün konut kooperatifleşimine SSK ve diğer kanallardan finansman sağlanırken, tüketim kooperatifleşiminde somut bir katılım elde edilememektedir.

Yıllardır TÜRK-İŞ, 830 sendika şubesiyle kooperatifleşimin gelişmesine çalışmaktadır. Fakat, karşımızda kooperatifleşimin gelişmesini

engelleyen yaklaşımlar ve yasalardan kaynaklanan zorluklar vardır. Ülkemizde özellikle ekonomik alanda ve sosyal devlet ilkesini hayata geçirecek düzenlemelerden kaçan bir iktidar işbaşındadır. Tüketiciliyi korumayı "suç" sayan yasa maddeleri bulunmaktadır. Kooperatifler ve sendikaların temel işlevi, ekonomik durumu zayıf olanlara katkı sağlamaktır. Fakat, 1980 sonrası kısıtlamalar getirildi ve bu alandaki hizmetler denetime tabi tutularak harcamalara yönelik yasaklar yürürlüğe girdi.

Avrupa Topluluğu ile bütünleşmeyi hedeflemiş ülkemizde yasak ve kısıtlamaların kalkması ve kooperatifleşimle örgütlenme özgürlüğünün sağlama esaslarına bağlanması gerekmektedir."

Orhan Balaban konuşmasının sonunda; "YOL-İŞ modelini esas alarak bütün sendikalar kendi bünyesinde birlik oluşturmak ve tüketiciyi koruma çalışmalarını yaygınlaştırmalıdır." dedi.

"Avrupa Sosyal Şartı"

Geçen Sayıdan Devam

18 — Herhangi bir Akit Tarafın vatandaşları, inandırıcı, ekonomik veya sosyal nedenlere dayalı kısıtlamalar saklı kalmak kaydıyla, diğer bir Akit Taraf ülkesinde, o ülke vatandaşları ile eşit koşullar altında kazan getirici herhangi bir merkezi işte çalışma hakkına sahiptir.

19 — Bir Akit taraf göçmen işçiler ve aileleri herhangi bir başka Akit Tarafın ülkesinde korunma ve yardım hakkına sahiptir.

BÖLÜM II

Âkit Taraflar, III. Bölümde belirtildiği gibi, müteakip madde ve fıkralarda konmuş olan yükümlülüklerle bağlı kalmayı taahhüt ederler.

Çalışma Hakkı

Âkit Taraflar çalışma hakkının etkin bir biçimde kullanılmasını sağlamak üzere:

1 — Tam istihdamı gerçekleştirmek üzere olabildiğince yüksek ve istikrarlı bir istihdam düzeyine ulaşmayı ve bu düzeyi korumayı başta gelen amaç ve sorumluluklardan biri saymayı;

2 — Çalışanların özgürce edindikleri bir işle yaşamlarını sağlama haklarını etkin biçimde korumayı;

3 — Tüm çalışanlar için ücretsiz iş bulma hizmetlerini sağlamayı veya korumayı;

4 — Uygun mesleğe yöneltme, eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerini sağlamayı veya geliştirmeyi;

taahhüt ederler.

Madde 2

Âdil Çalışma Koşulları Hakkı

Âkit Taraflar adil çalışma koşulları hakkının etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere;

1 — Verimlilik artışı ve ilgili diğer etkenler izin verdiği ölçüde haftalık çalışma süresinin tedricen azaltılması; öngören makul günlük ve haftalık çalışma saatlerini sağlamayı;

2 — Ücretli resmi tatil olanağı sağlamayı;

Devam Edecek

BÜYÜK KONGRE...

İnsanların hayatında olduğu gibi cemiyetlerin hayatında da önemli günler vardır. Bu günlerde alınacak kararlar, yönetime getirilecek insanlar, son derece önemli görevlerin simgesi olurlar. Geleceğin inşasında insan faktörü rol oynayacağına göre, tarihi bir genel kurul daha aktedecek olan Türk-İş Topluluğu, gelecekteki işçi hareketinin yapacağı mücadele ve etkinliğin bir bakıma sınavını, bu genel kurulda verecek demektir.

Türk-İş, genel kurula giderken, bu satır-
ların yazarı olarak, Amerikada AFL-CIO genel kurulunu ve onların genel kurullarında aldıkları kararları uyguladıkları metodları izlemek fırsatını buldum. Bundan tam 22 yıl önce Amerika'da böylesi bir genel kurulu MIAMI'de Türk-İş genel başkanı Sayın Yılmaz ve eski genel başkanlardan Sayın Tunç'la birlikte izlemiştik. Komisyonlarda ele alınıp pişirilen, kararlar komitesinde oluşturulan kararlar, aynı usul ve metotla kabul ediliyor, seçimlerde ise aynı mekanizma çalışıyordu. Daha açık bir deyişle genel başkanlıkta yine tek aday vardı ve hakkında sadece methetmek için yapılan iki konuşmadan sonra kendi kongresini idare eden genel başkan, usulen başka aday var mı? diye soruyor ve sonra da seçildiğini ilan ediyordu.

AFL-CIO genel kuruluna katılan önemli isimleri kısaca sıralamak gerekirse Başkan Bush, ünlü Polonyalı sendikacı Leh Valessa, Sovyetler Birliğinde Glasnostan sonra serbest sendikacılığı savunduğu belirtilen iki sendikacı, Macaristanda Kırk yıldır Demokrasi mücadelesi veren ünlü bir sendikacı Nikaragualı sendikacı, Şili'li sendikacı, Ted Kenedy, Demokrat Senatörlerden bazıları, ünlü artistlerden bazıları ve dünyanın çeşitli ülkelerinden davetli yüzden fazla sendikacı. Kongre, demokrasi adına sevinilecek bir düzeyde ve muhteşem bir gösteri halinde başladı ve bitti. Başkan Bush'un Kongrede yaptığı konuşma, bizim Devlet ve Hükümet ricalimizin örnek alacağı bir konuşmaydı. Kendisine ve partisine muhalif olan Kirkland'ı objektif kriterlerle öve öve değerlendiren Başkan, O'nu Amerikan tarihinin en güçlü işçi hareketini başarımından ötürü kutluyordu. Gerçekten Ünlü Sürücüler Sendikası ile, Otomobilciler Sendikası, Kirkland zamanında ve bu kongreden

önce kesinlikle Konfederasyona geri dönmüşler, bölünmenin verdiği zararları anlayarak Konfederasyon çatısı altında yerlerini almışlardı.

Dünyanın çeşitli ülkelerinde hatta Rusya'da bile başlayan özgürlükçü sendikacılığın AFL-CIO desteği ile başarıya ulaştığı, Amerika Devlet başkanı tarafından açıkça dile getiriliyor, bu arada bizim de yakından tanıdığımız toprağı bol olsun Irwing Brown'un hür sendikacılığa yaptığı hizmet, demokrasinin başarısı olarak Başkan tarafından şükranla kaydediliyordu. Başkan Bush, Amerikada sendikalarla ortak çalışmaları yeniden başlıyacağını ve sendikaların isteklerinin daha çok yerine getirileceğini kongrede açıklıyor, AFL-CIO Başkanı Kirkland da eğer sözünde durursa, Amerikan işçi hareketinin bundan sonra Bush'u destekleyeceğini açıklamaktan çekinmiyordu.

Özetle belirtmek gerekirse, Amerikada yerleşmiş gelenekler, sendikacılığı güçlü tutmada başlıca amildi. Bizde hak kısıntıları Anayasa ve yasalarda yer alan bunca yasakların delinmesi, kolay olmadı. Şimdi artık işçilerin daha tutarlı daha akılcı bir yolda bölünmeden, parçalanmadan, bölünmüşlük yerine bütünleşmeyi tercih ederek güçlü sendikalar etrafında daha çok toplanmaları şarttır.

Türk-İş genel kurulunun, bizim için de yerleşmiş geleneklere vesile olması, kör döğüşü yerine geleceği güvenli kılacak tartışmalara ve kararlara fırsat verecek bir biçimde gelişmesi içten dileğimizdir. Unutulmaması gereken nokta ise, istikrar sözcüğünde gizlidir. İstikrarı kendi bünyemizde sağlamak, demokratik gelenekleri korumak ve geliştirmek, hak ve çıkarları korumanın en doğru şeklinin istikrardan geçeceği ne inanmak, sendikacılığımız için geleceğin teminatıdır.

Büyük Kongrenin, Türk-İş adının büyüklüğüne yaraşır bir biçimde görevini tamamlaması, geçmişte yapılan bazı hataların tekrarlanmaması, herkese, "Muhteşem Bir Kongreydi" de-
dirtebilecek güzelliklerin sergilenmesi hepimizin içten dileğidir. Türk İşçisinin kaderi, biraz da bu büyük kongreye bağlıdır. Başarılar diliyorum...

İZMİR'de Tüketim Kooperatifleri Bölge Birliği Kurulacak

TÜRK-İŞ/AAFLI ve Tekgıda-İş Sendikası Ege Bölgesi Merkez Şubesi öncülüğünde düzenlenen kooperatifçilik mevzuat ve üst örgütlenme semineri, 6-7 Kasım tarihlerinde İzmir'de yapıldı. Seminerde Tekgıda-İş Merkez Şubesi öncülüğünde kurulan 20'ye yakın tüketim kooperatifinin yöneticilerine mevzuat ve üst örgütlenme konuları anlatıldı.

Seminerin açılışında bir konuşma yapan Tekgıda-İş Sendikası Ege Bölgesi

Şube Başkanı **Doğan Karayılan** sendikaların kooperatifçilik çalışmalarına ağırlık vermesinin, işyerlerinde çalışma barışının artmasına yardımcı olduğunu belirtmiş ve şunları söylemiştir:

"Yıllardır bu konuya ağırlık verdik ve hemen hemen her işyerimizde imkanların elverdiği ölçüde birer tüketim kooperatifi açılmasına yardım-

- İzmir'de Tekgıda-İş Sendikası tarafından işyerlerindeki işçiye ucuz ve kaliteli gıda ve temizlik maddesi temin etmek amacıyla kurulan 20'ye yakın tüketim kooperatifi, önümüzdeki aylar içinde tüketim kooperatifleri bölge birliğini kuracaklar.

cı olduk. Şimdi bu tüketim kooperatiflerini bir birlik çatısı altında toplamak amacındayız. Bunun için herşeyden önce bu işin nasıl yapılması ve geçmişte yapılan hatalardan ders almak için eği-

tim çalışmalarına başlamak gerekmektedir. İşte bu nedenlerden ötürü Türk-İş'le ortaklaşa bir dizi eğitim çalışması yapacak, ondan sonra da birliği kuracağız."

Seminerde, Yol-Koop

Tekgıda-İş Ege Bölgesi Başkanı Doğan Karayılan (üstte) ve seminere katılanlar (yanda) görülüyor.

Genel Müdürü **Uğur Küçükaltan**, Ege Üniversitesinden Prof. Dr. **Ali Rıza Karacan** ve Ankara Gazi Üniversitesinden Prof. Dr. **Ayhan Tan** konuşmacı olarak modern kooperatifçilik konularında bilgi verdiler.

Sendikacı Arkadaşımız AHMET ALİ KASPAR'I KAYBETTİK

Belediye-İş Sendikasının yeni Genel Teşkilatlandırma Sekreteri, genç ve dinamik sendikacı kardeşimiz **Ahmet Ali Kaspar**, 19 Kasım Pazar günü geçirdiği bir trafik kazası sonunda vefat etti.

10-12 Kasım tarihindeki son genel kurulda Belediye-İş Sendikası Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine seçilen **Ahmet Ali Kaspar**, mazbatasını aldıktan sonra,

bir görev gezisine çıkmıştı. Erzurum'un Oltu İlçesinde bulunduğu sırada uğradığı trafik kazası sonunda hayatını yitiren **Kaspar**, henüz 44 yaşında idi.

Beklenmiyen, ölümüyle **TÜRK-İŞ** ve **Belediye-İş** Camiasını derin üzüntüye boğan Belediye-İş Sendikası Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Ahmet Ali Kaspar**, 21 Kasım Salı günü

düzenlenen törenle doğum yeri olan Rize'de toprağa verildi.

Ahmet Ali Kaspar, evli ve 4 çocuk babasıydı.

TÜRK-İŞ Dergisi, aramızdan zamansız ayrılan değerli kardeşimiz **A. Ali Kaspar**'a Tanrıdan sonsuz rahmet niyaz eder, kederli ailesine, sevenlerine, Belediye-İş Camiasına ve tüm işçi arkadaşlarına başsağlığı diler.

KISITLANAN HAKLAR VE SOSYAL GÜVENLİK

H. Avni YAZICI
TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı

Kamuoyunda erken emekliliği sona erdirecek özelliği ile tanınan 3246 sayılı yasanın ek birinci maddesiyle düzenlenen hükümleri, 1 Ocak 1990 tarihinden itibaren işlemeye başlayacaktır.

Yasa, 24.12.1985 tarihinde kabul edilerek, 10.1.1986 tarihinde yayımlanmış ve yayım tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yasanın yürürlük tarihinde sigortalı olarak çalışanlara emekli olabilmeleri için hizmet sürelerine göre yaş şartı getirilmiş, ayrıca yasanın yayım tarihinde ve 1 Ocak 1990 tarihinden sonra kanunla kurulu sosyal güvenlik kurumları ile 506 sayılı kanunun 20. maddesine göre kurulan sandıklarla prim ve kesenek ödemek suretiyle ilgilendirilecek sigortalıların malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından istifadeleri kademeli olarak zorlaştırılmıştır.

Bu düzenlemeye göre, kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile, 31.12.1989 tarihi arasında tescil olunarak ilk defa prim ve kesenek ödeyen sigortalılar;

a) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş bulunmak ve en az 5000 gün veya,

b) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş bulunmak 15 yıldan beri sigortalı olmak ve en az 3600 gün,

Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunmak şartıyla, istekleri üzerine yaşlılık aylığına hak kazanabileceklerdir.

Sosyal güvenlik kurumları ve sandıklara 1 Ocak 1990 tarihinden itibaren prim ve kesenek ödemek suretiyle ilgilenenlerde ise yaş süresi, kadınlarda 55, erkeklerde 60 yaşa yükseltilmiş bulunmaktadır.

TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞÜ

Kanunun genel gerekçesi;

a) Emeklilik yaşının ülkelere göre farklılıklar gösterdiği, Avrupa ülkelerinde genellikle erkekler için 65, kadınlar için 60 yaşın kabul edildiği, bu sınırın kuzey ülkelerinde yükselme, Akdeniz kıyısına inildikçe düşme eğilimi gösterdiği,

TÜRK-İŞ • KASIM 1989

b) Çalışmanın, hayatın temel unsuru olarak insanların hayata daha çok bağlayıcı, yaşamı değerlendiren ve zevklendirici özelliği yanında, herkese çalışma gücüne göre gayret etme, üretime katılım ve emekliliği zamanı gelinceye kadar düşünmeme özelliği verdiği,

c) Emeklilik yaşının, sigorta programlarının finansmanındaki rolü nedeniyle ülke ekonomisine menfi etkilerinin bulunduğu,

sebeplerine dayandırılmıştır. Tabiidir ki gerçek neden siyasi müdahalelerden ileri gelen kötü yönetim sonucu finansmanla ilgili olup, kazanılmış hakların geri alınması çalışmalarında her zaman tutulan kolay ve kısa yol bu değişiklikte de tercih edilmiştir. Aslında Kurumun maddi durumunu kuvvetlendirecek çalışmalar yapılmamış ve bu yöndeki önlemlere nedense itibar edilmemiştir.

TÜRK-İŞ konu ile başlangıçtan beri ilgilenmiş ve aşağıdaki nedenlerle tasarıya karşı çıkmıştır.

a) Çalışabilir nüfusunun % 20 lere yaklaşan kısmı işsiz olan memleketimizde, emekli olma şartlarını zorlaştırmak işsizliği daha da artıracak, genç işsizlerin iş bulma ümitlerinin yok olmasına neden olacaktır.

b) Kazanılmış hakların kısılması genel bir huzursuzluk sebebi olduğundan, giderek bezginliğe dönüşecek, verimliliği olumsuz yönde etkileyecektir.

c) Ülkemiz ortalama yaş sınırına göre emekliler, emekli hayatının huzuruna kavuşmadan hayata veda edebileceklerdir.

Genel gerekçede esas alınan hususlar, çalışabilir nüfusunun işsizlik sorunu bulunmayan, sosyal ve ekonomik gelişmelerini tamamlamış, gelir dağılımında toplumun her kesiminde adil bölüştürme dengesini sağlamış ülkelerle ilgilidir.

a) Bugün çalışabilir nüfusumuzun % 22'sinin işsiz olduğu ve bu oranın hergün artış gösterdiği,

b) Ülkemizde 1973 yılında ilk % 40'lık alt gelir

gurubu milli gelirin % 14.66 sım alırken, bu oranın 1987 yılında % 11'e düştüğü,⁽¹⁾

c) Enflasyonun 3 lü rakamlara yaklaştığı ve hiçbir şekilde geriye çekilebilme çabalarının bulunmadığı, dolayısıyla sosyal güvenlik fonlarının yozlaştığı ve fonksiyonlarını yerine getirme özelliğini kaybettiği,

d) Umumi Hıfzısıhha Kanununa göre bazı işlerde çalışma yaşının 12 olduğu ve çocuk işçi statüsünde bugün 1 milyondan fazla çocuğumuzun bulunduğu ve bunların çocukluk haklarından istifade edemedikleri gibi sosyal güvenlik haklarının da bulunmadığı,

e) Çalışanların beslenme, barınma, çalışılan yer, çalışma şartları ve süreleri bakımından, uluslararası normların altındaki şartlarda çalışmak mecburiyetinde oldukları,

f) Emeklilikte rahat bir hayata kavuşmanın çalışan insanın hakkı olduğu ve bu hakka sahip olanların toplumsal huzurun sağlanmasında denge unsuru oldukları,

gerçekleri karşısında gerekçeyle iştirak mümkün değildir.

Bütün mesele ülkenin yönetiminden ileri gelen zorlukları kamufle için, kazanılmış haklara el koymak ve bu hakları kısıtlamak gibi hiçte hakça olmayan ve sosyal hukuk devleti ilkeleri ile bağdaşmayan kısa ve kolay yolların tercih edilmesidir. Yetkililere sormak ve öğrenmek istediğimiz husus, enflasyonun bu seviyelerde devamı halinde primleri artırma ve yaş sınırını yükseltme gibi başvurulacak bir başka yol kalmadığına göre, emeklilik hakkını kaldırmayı da düşünüp düşünmeyecekleridir?

Yine V. Beş Yıllık Kalkınma Plânında (1985-1989) doğuşta hayat ümidi süresi erkekler için 60.6 kadınlar için 65.5 yıl olarak kabul edilmiş, dönem sonunda da yaklaşık 2 yıl artacağı kabul edilerek sırasıyla 62.8 ve 67.8 olacağı hedeflenmiştir.

VI. Beş Yıllık Kalkınma Plânında yine doğuştan hayatta kalma ümidinin plân dönemi 1994 sonunda 68 yıla yükseltilmesi plânlanmıştır.

Varsayımlara dayanan bu hedefler hiçbir surette ülke gerçeklerini yansıtmamaktadır. Ayrıca ülkemizde çalışma hayatının 12 li yaşlarda başladığı keyfiyeti de, batı örneklerine göre üzerinde durulması gereken bir başka önemli husus olarak görülmektedir.

Ayrıca SSK. istatistiklerine göre yaşlılık aylığı al-

makta iken ölenlerin 50-65 yaşları arasında daha yoğun olduğu, bu varsayımları tezkip eden bir başka görüntüdür.

SONUÇ:

Dünya ülkeleri ekonomik sosyal ve kültürel gelişmelerine paralel olarak sosyal güvenlik sistemlerini bir değerlendirmeye tabi tutmakta ve fakat kurtuluşu ve çareyi hiçbir zaman kazanılmış hakları geri almakta ve kısıtlamakta aramamaktadırlar.

Sosyal haklarda güne uygun ve insanları memnun eden ve bu hakları ülke gerçekleri ile bağdaştıran düzenlemeler, ilericiiliğinin ve gelişmişliğin görüntüsüdür. Kısıtlamalar ise, aczin ve geri gidişin ve tahammülsüzlüğün sonucu olarak değerlendirilmektedir.

Ülke gerçekleri gerektiriyorsa, hep birlikte fedakârlık yapılması mümkündür. İşçiler ve işçi emeklileri buna karşı çıkmaz. Bilâkis destekler, Ama haksızlıklara ve farklılıklara neden olan, kazanılmış hakları kısıtlayan ve geri alan düzenlemeler için de;

— Bu işin ve gidişin sonu nereye gidecek?

— İşsizler ve işsizlik ne olacak?

— Yaşlılıktan ileri gelen verim düşüklüğü nasıl giderilecek?

— Çocukluğunu yaşamayan bu insanlar, emekliliklerini de mi rahat yaşamıyacaklar ve göremeyecekler?

— Ülkemiz sosyal güvenlik sisteminin yerini, sadaka ve yardım düzeninin alıp almayacağını?

yetkililere sorarlar.

Unutulmamalı ki, sosyal güvenlik hakkı korunan ve gelişen bir haktır.

Yine unutulmaması gereken bir diğer husus, ülkelerin gelişmişliğinin sosyal güvenliğin etkinliği ve yaygınlığı ile ölçüldüğü hususudur.

Her darboğazın bir çıkış yolu mutlaka vardır. Önemli olan çıkış yollarını ve çareleri samimi bir şekilde aramak, Sendikaların ve meslek guruplarının bu yöndeki sesine kulak ve değer vermektir.

Bekleyecek ve neticeleri birlikte görececek, işçilere ve işçi emeklilerine reva görülen bu haksız uygulamanın biran evvel düzeltilmesini, milletçe isteyecek ve yardımcı olacağız.

(1) TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi tesbitlerine göre.

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI

Şevket Yılmaz:

“GENEL KURULUMUZUN EN İYİ ŞEKİLDE YAPILACAĞINDAN KİMSENİN ŞÜPHESİ OLMASIN”

TÜRK-İŞ Genişletilmiş Başkanlar Kurulu, 29 Kasım'da Ankara'da toplanarak, 15.nci Genel Kurul öncesi çalışmaları gözden geçirdi ve sendikalar adına yapılacak konuşma sıraları belirlendi.

Genel Başkan Şevket Yılmaz, toplantıyı açarken, özetle şunları söyledi:

“Genişletilmiş Başkanlar Kurulumuz bu olağanüstü toplantısında, 11 Aralık'ta başlayacak olan 15. Olağan TÜRK-İŞ Genel Kurulunun ön çalışmalarını görüşeceğiz.

Bugüne kadar 30 sendikamızın Genel Kurulu yapılmış, tesbit edilen üst kurul delegelerinin isimleri TÜRK-İŞ Genel Merkezine gönderilmiştir. Yasal müddet

içinde genel kurul çağrımız ve gündemimiz ilân edilmiş, çalışma raporumuz teşkilatımıza gönderilmiştir. Çeşitli spekülasyonlara rağmen, bu genel kurulumuzun TÜRK-İŞ'e yakışır şekilde yürütüleceğinden kimsenin şüphesi olmasın.

Bugün bazı komisyona üye seçimi yapılacak ve bu komisyonlar, 4 Aralık Pazartesi'den itibaren TÜRK-İŞ'te çalışmalarına başlayacaktır.

Teşkilatlarımız adına genel kuruldaki konuşma sırası da bugün kur'a ile tesbit edilecektir. Ayrıca genel kurulumuza, 22 yabancı meslektaşımız gelecek. Davetliler de gözönüne alınırsa, salon hacmini

düşünerek, bu genel kurulumuzun en iyi şekilde sürdürülmesi yolunda Başkanlar Kurulumuzun da önerisini alacağız.

SELÜLOZ-İŞ Sendikamız, kongresini halen yapmamış durumdadır. TEZKOOP-İŞ Sendikamız ise, ihtiyati tedbir kararıyla gecikmiş olduğu halde, kongresini 2-3 Aralık günleri yapacaktır. Statümüz gereği, Yavru Vatan Kıbrıs Temsilcisi TÜRK-SEN delegeleri de Genel Kurulumuza katılacaklardır. 55 Milyon vatandaşımızın kalbi, bu genel kurulumuz için atıyor. Bu genel kurulda, işçilerin yanı sıra tüm dar gelirli vatandaşlarımızın sorunları da şüphesiz ele alınacaktır. Genel Kurulumuzun TÜRK-İŞ'e yakışır şekilde yapılması için hepimizin elden geleni yapacağından hiç şüphem yoktur.”

Genel Sekreter Emin Kul da, genel kurulun çalışma düzeni konusunda Başkanlar Kurulu üyelerine bilgi verdi ve sendikalar adına yapılacak konuşma sıraları ile 5 komisyonda görev alacak olan delegelerin saptanacağını söyledi.

Bu çalışmaların ardından, 8 Aralık Cuma günü tekrar toplanacak olan Başkanlar Kurulunda son hazırlıkların gözden geçirileceğini belirten Emin Kul, genel kurul başkanlık divanının teşekkül tarzı konusundaki önerilerin de bu son toplantıda karara bağlanacağını söyledi.

Genel Sekreter Kul, kongresi geciken Selüloz-İŞ'in Türk-İŞ Genel Kuruluna katılamayacağını ortaya çıktığını, buna karşılık Tezkoop-İŞ'in ise katılabileceğini söyledi.

Bu açıklamadan sonra, Eğitim, Teşkilat, Mevzuat ve Kararlar, Bütçe, Tüzük Komisyonlarında görev alacak olan delegeler saptandı. Hesap Tetkik Komisyonu üyelerinin ise genel kurul'da belirleneceği ifade edildi.

Türk-İş Genel Kurulu'nda Konuşma Sırası

1 — HAVA-İŞ	9 — SAĞLIK-İŞ	17 — BASİSEN	25 — LİKAT-İŞ
2 — BASIN-İŞ	10 — TES-İŞ	18 — T. YOL-İŞ	26 — DEMİRYOL-İŞ
3 — TOLEYİS	11 — TÜRK METAL	19 — GENEL MADEN-İŞ	27 — KRİSTAL-İŞ
4 — HABER-İŞ	12 — AĞAÇ-İŞ	20 — ŞEKER-İŞ	28 — TARIM-İŞ
5 — DERİ-İŞ	13 — ÇİMSE-İŞ	21 — TEKSİF	29 — PETROL-İŞ
6 — BELEDİYE-İŞ	14 — TEKİDA-İŞ	22 — TEZKOOP-İŞ	30 — TÜRK-SEN
7 — TÜMTİS	15 — TÜRKİYE MADEN-İŞ	23 — KOOP-İŞ	31 — TÜRK HARB-İŞ
8 — DENİZCİLER	16 — TGS	24 — BASS	32 — DOK GEMİ-İŞ

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Genel Bşk. : ŞEVKET YILMAZ Bayındır Sokak No: 10 Tel. : 133 31 25-26-27-28-29 ANKARA	14	DOK GEMİ-İŞ Gen. Bşk. : NAZIM TUR Büyük Langa Fabrika Sokak Necmibey İşhanı No: 18 Tel. : 527 86 92 - 526 37 84 Yenikapı / İSTANBUL
01	TARIM-İŞ Gen. Bşk. : SABRİ ÖZDEŞ Necatibey Cad. 22 Tel. : 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye / ANKARA	15	YOL-İŞ Gen. Bşk. : BAYRAM MERAL İzmir Cad. 22/25 Tel. : 118 05 95 - 125 78 64 - 125 38 07 ANKARA
02	TÜRKİYE MADEN-İŞ Gen. Bşk. : H. HÜSEYİN KAYABAŞI Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel. : 231 73 55-56-57	16	TES-İŞ Gen. Bşk. : FARUK BARUT Mesrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Tel. : 117 84 57-58-59 - 118 58 89 Bakanlıklar / ANKARA
02	GENEL MADEN-İŞ Gen. Bşk. : ŞEMSİ DENİZER Milthalpağa Cad. Okul Sokak Tel. : 120 02 - 132 04 ZONGULDAK	17	TEZKOOP-İŞ Gen. Bşk. : KENAN GÜRBÜZ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel. : 231 74 94 (6 Hat) Sıhhiye / ANKARA
03	PETROL-İŞ Gen. Bşk. : MÜNİR CEYLAN Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel. : 174 88 96 (4 Hat) Gayrettepe / İSTANBUL	17	KOOP-İŞ Gen. Bşk. : AHMET BALAMAN İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Tel. : 230 08 55 - 229 44 80 Yenışehir / ANKARA
04	TEKGIDA-İŞ Gen. Bşk. : ORHAN BALTA 4. Levent Konaklar Sokak Tel. : 164 49 96-97-98 Levent / İSTANBUL	18	TÜMTİS Gen. Bşk. : SABRİ TOPÇU Küçük Langa Cad. No: 49/5 Tel. : 524 36 79 - 531 40 75-76 Aksaray / İSTANBUL
05	ŞEKER-İŞ Gen. Bşk. : HİKMET ALCAN Karanfil Sokak 59 Tel. : 118 42 73-74 - 117 19 88 Bakanlıklar / ANKARA	19	DEMİRYOL-İŞ Gen. Bşk. : ENVER TOÇOĞLU Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel. : 231 80 29-30-31-32 Sıhhiye / ANKARA
06	TEKSİF Gen. Bşk. : ŞEVKET YILMAZ Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat: 5-6 Tel. : 131 21 70-71-72-73 ANKARA	20	TÜRKİYE DENİZCİLER Gen. Bşk. : EMİN KUL Ruhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel. : 144 48 38 - 149 56 29 Tophane / İSTANBUL
07	DERİ-İŞ Gen. Bşk. : YENER KAYA Gençtürk Cad. 17/3 Birlik İşhanı Tel. : 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray / İSTANBUL	21	HAVA-İŞ Gen. Bşk. : ATILAY AYÇIN İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Tel. : 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy / İSTANBUL
08	AĞAÇ-İŞ Gen. Bşk. : GÜRAL ERÇAKIR Necatibey Cad. No: 20/22-23 Tel. : 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	22	LİKAT-İŞ Gen. Bşk. : MELİH HÜSNÜ YILMAZ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel. : 231 74 18-19 Sıhhiye / ANKARA
09	SELÜLOZ-İŞ Gen. Bşk. : İSMAİL ÖNAY Ömeraga Mah. Hürriyet Cad. İşilay Apt. Kat: 1 Tel. : 118 99 - 134 50 İZMİR	23	HABER-İŞ Gen. Bşk. : ALİ AKBAL Tuna Cad. 30/8 Tel. : 131 90 44-45 Sıhhiye / ANKARA
10	BASIN-İŞ Gen. Bşk. : ALİ EKBER GÜVENÇ Necatibey Cad. 20/7 Tel. : 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	SAĞLIK-İŞ Gen. Bşk. : MUSTAFA BAŞOĞLU Necatibey Cad. 23/9-10 Tel. : 231 80 45 Sıhhiye / ANKARA
11	BASİSEN Gen. Bşk. : METİN TIRYAKIOĞLU İstiklal Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel. : 151 99 00 Galatasaray / İSTANBUL	25	TOLEYİS Gen. Bşk. : MUSTAFA ARAS İnelbey Mah. Küçük Langa Cad. No. 16/18 Kat: 1 Bilir İş Merkezi Tel. : 582 71 58 Aksaray / İSTANBUL
11	BASS Gen. Bşk. : TANER SONALP Sümer Sokak 29 Tel. : 230 13 71 - 230 20 28 Demirtepe / ANKARA	26	TÜRK HARB-İŞ Gen. Bşk. : KENAN DURUKAN İnkilap Sokak 20 Tel. : 117 50 97-98-99 - 134 20 02 Kızılay / ANKARA
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Gen. Bşk. : TAMER ERALAN Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Tel. : 229 53 91 - 229 53 96 Sıhhiye / ANKARA	27	TGS Gen. Bşk. : ORHAN ERİNÇ Basın Sarayı Kat: 2 Tel. : 527 85 34 Çağaloğlu / İSTANBUL
12	KRİSTAL-İŞ Gen. Bşk. : NECATİ ALTUNKAYNAK Kazancı Yokuşu, Ağacırağı Sokak No: 3 Daire: 10 Tel. : 151 95 77 (3 Hat) 80090 Taksim / İSTANBUL	28	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Gen. Bşk. : FUAT ALAN Yeni Selim Paşa Sokak 62 Tel. : 513 82 54-55-56 Aksaray / İSTANBUL
13	TÜRK-METAL Gen. Bşk. : MUSTAFA ÖZBEK Akıncılar Sokak No: 14 Tel. : 229 17 53-54 Maltepe / ANKARA	29	TÜRK-SEN Gen. Bşk. : ÖNDER KONULOĞLU 7 A Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Tel. : 72 444 Lefkoşe / KIBRIS